

Обвинувања на осуден криминалец
И Богоевски на списокот на Заев?

Бескрајни порази
Избори без надеж

Соросидите го возвраќаат ударот
Жолт картон за Бихакќа

Република

бр. 158, година IV ■ петок, 11 септември 2015 година ■ цена: 50 денари

МАКЕДОНИЈА ФИЛМСКА ДЕСТИНАЦИЈА

НЕВОЗМОЖНАТА МИСИЈА СТАНА РЕАЛНОСТ

Интервју: Проф. Методи Чепреганов

Лузните на Македонците
ќе се лечат долго

Лидерите и Денот на независноста

Груевски за иднината,
Заев за Глигоров

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

И Богоевски на списокот на Заев?

6

АКТУЕЛНО

По МВР, СДСМ го посакува и УБК

14

КОЛУМНА

Нов самит на НАТО, нова шанса

19

ЕКОНОМИЈА

Субвенциите даваат резултати

20

СВЕТ

Спорните страници за 11 септември

26

ЗДРАВЈЕ | ИНТЕРВЈУ

Проф. д-р Методи Чепреганов

32

СЦЕНА

Невозможната мисија стана возможна

42

СПОРТ | ФУДБАЛ

Гејзирот ги стопи фаворитите

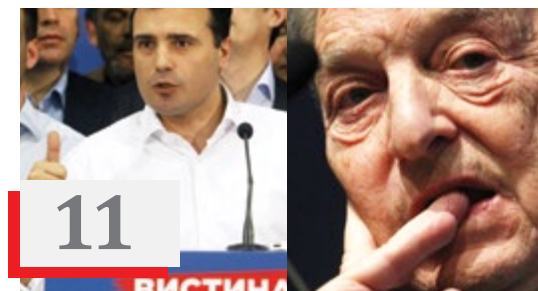
54

8

Актуелно

Груевски за иднината,
Заев за Глигоров

11

Соросидите го возвраќаат
ударот

16

Анализа

Избори без надеж

29

Репортажа

Македонската химна првпат
се слушнала во Струга

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Доновски

Маркетинг:
Стојан Георгиевски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчевски

Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафорова

Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Зоран Поповски,
Александрија Стевковска, Јана Јосифовска, Бојан Момировски

Колумнист: Горан Момировски

Лектори: Анета Љубеџиќ, Тања Стевановска

Фотографија: Ѓорѓи Личовски, Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиевски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.б.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 10 септември 2015

ПАЈАЖИНА

Фото: ЕПА

Нена Мирчевски | Главен и одговорен уредник

ВОВЕД

Заслужи ли и Богоевски автомобил од Заев?

Контроверзното сведочење на поранешниот шеф на тајната полиција, Слободан Богоевски, пред судот во Њујорк објавено од тамошниот суд, а пренесено од Соросовите медиуми, открива неколку скандалозни факти кои засега сите ги премолчуваат. Без да се навлегува во вистинитоста на обвинувањата кон останатите споменати во сведочењето, доволно провокативен е исказот на Богоевски во кој признава (а деновиве и самиот го потврди тоа), дека бил соучесник во поткупување на премиер! Уште поневројатно е тоа што ова шокантно признание на еден поранешен висок функционер близок до опозицијата кај истите тие опозициски медиуми се претставува првенствено како грев на ВМРО-ДПМ-НЕ, а не како скандал на СДСМ и на ДУИ. Нема дилеми дека треба да се истражи наводниот потпук на државните функционери, но неверојатно е да се застапува тезата дека посредувањето при поткупување е сосема нормална постапка која не е вредна ни за јавна осуда и за барање до властите за поведување истрага. Многупати сме виделе како со лажни сведоштва се пуштаат низ вода поранешни високи функционери на СДСМ, кои од разни причини денес не се дел од партијата. Токму затоа мора да бидеме претпазливи за заднината на ова сведочење. Но, не е првпат ниту опозицијата и нејзините медиумски поддржувачи да претставуваат како жртви на системот извалкани бизнисмени, криминалци и лица од подземјето кои се спремни да се борат на нивна страна против оваа власт.

Токму затоа, Соросовите медиуми кои го пренесоа сведочењето, наместо да сеат магла би требало да постават неколку логични и кон-

кретни прашања: Дали Богоевски треба да биде кривично гонет за признанието дека посредувал во корупција? Колкав бил неговиот дел за посредувањето? (Да не посредувал за доброто на државата!) Ќе каже ли самиот во уште колку наврати ја злоупотребил функцијата за лични цели спротивно од интересите на граѓаните? Како станал заштитен сведок и под кои услови? Со други зборови, дали Богоевски сведочел за да помогне во борбата против корупцијата, или едноставно за да се спаси и самиот од обвинение? Зошто судот во Њујорк го објавил неговото сведочење и покрај тоа што се води како заштитен сведок, а не и сведочењето на поранешниот премиер, Владо Бучковски?

Одговорите на овие прашања се важни за да може јавноста да ја има целата слика за овој човек, но сигурно нема да дочекаме да ги видиме и да ги слушнеме на медиумите финансирани од Сорос, затоа што подолг период нааназад опозицијата го претставува како експерт од областа на безбедноста и разузнавањето. Поранешниот разузнавач не се симна од Соросовите телевизии и портали, повторувајќи ги како папагал тезите на Заев дека власта вршела нелегално прислушување на повеќе од 20.000 граѓани, без да види докази за такво нешто. Истиот тој ширеше и небулозна теза во корист на опозицијата дека никој друг освен МВР нема капацитет за масовно прислушување.

Останува нејасно кој е интересот на Богоевски активно да биде вклучен во антидржавната пропаганда, одработувајќи за сценариото сервирано од надворешни центри на моќ? Се додворува ли на опозицијата во стилот на Верушевски и што добива

за возврат? До кога опозицијата ќе биде заложник на остатоците од удбашките структури во МВР и ќе функционира како здружение на непоправливи криминалци? До кога овие луѓе ќе доминираат над интелектуалците во СДСМ кои имаат вистинска волја да променат нешто на подобро и во партијата и во државата?

Има ли некој во СДСМ да ги раскине врските со таквите како Богоевски и Верушевски и да го затвори патот за други криминогени структури во безбедносните служби слични на нив, а наместо со удбашки методи, да се бори за власт со вистинска платформа?

Тоа е единствениот правилен пат за враќање на поддршката од народот, но и од меѓународната заедница на која и самите соросонди признаваат дека не ѝ е јасен патот по кој оди СДСМ. Повеќе од јасно е дека во моментот Брисел не гледа замена за Груевски во опозициските редови. Всушност, Груевски може да биде сменет само од чесен и од способен човек подготвен да ги спроведува реформите и да ги исполнува очекувањата на граѓаните. Затоа е нејасно зошто членовите на СДСМ со години нааназад дозволуваат партијата да ја уништуваат една шака губитници и сомнителни ликови од криминалното подземје.

НАСТАН НА НЕДЕЛАТА

ПОВОЛНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ НОСАТ НОВИ ДВЕТЕ ВРАБОТУВАЊА

Двете нови вработувања овозможува новоотворената фабрика во Бунарџик, „Макдија“. Италијанската компанија „Дијатек“, која е глобален лидер во технологијата на дигитално печатење, на 9 септември го означил почетокот на нивната нова фабрика во Скопје. Веќе се вработени 35 лица, а се очекува бројот на вработени да се зголеми на двете. Вкупната инвестиција се проценува на околу десет милиони евра

„Макдија“ ќе произведува производи за печатната и за текстилната индустрија, а најголем дел од производството ќе бидат наменети за извоз, пред сè на пазарите на Источна Европа, Турција, Персискиот Залив и на Северна Африка.

Технолошко-индустриските развојни зони во Скопје се само симбол на тоа како од ништо може да се направи нешто, како од зелена

ливада може да се направи цел комплекс фабрики...Бројот на инвеститори во овие зони континуирано расте. Тука се „Вистеон“, „Џонсон Мети“, „Технокозе“, „Кемет електроникс“, „Ванхул“, а од денес, официјално, и новата фабрика на „Дијатек“ - рече премиерот Никола Груевски на отворањето на новата фабрика. Тој додаде дека отворањето на оваа фабрика е еден од многуте примери во кои македонската

Италијанскиот амбасадор во Македонија, Масимо Белели, и сопственикот на „Дијатек“, Диего Мосна, оценија дека причините поради кои компаниите инвестираат во Македонија се добрата местоположба, политичката стабилност и повољните услови за инвестирање

дијаспора асистира во привлекувањето на странските инвеститори во Македонија.

Тоа е јасен доказ дека врските со татковината се силни и дека дијаспората постојано мисли и ѝ помага на Македонија. Токму затоа и треба да ги продлабочуваме нашите врски со дијаспората на институционален, економски, политички и на секаков друг план - истакна Груевски.

Со отворањето на фабриката „Макдија“, Македонија се придружува на земјите каде што „Дијатек“ веќе има фабрики, а тоа се Италија, Германија, Швајцарија и САД.

Италијанскиот амбасадор во Македонија, Масимо Белели, и сопственикот на „Дијатек“, Диего Мосна, оценија дека причините поради кои компаниите инвестираат во Македонија се добрата местоположба, политичката стабилност и повољните услови за инвестирање.

Договорот со „Дијатек“ беше потпишан во март годинава. Фабриката на оваа компанија е седмата фабрика што е отворена во ТИРЗ Бунарџик.

ВЕСТИ ВО 14.00 часот
на www.tv.republika.mk

ПОРАКИТЕ ЗА ДЕНОТ НА НЕЗАВИСНОСТА

ГРУЕВСКИ ЗА ПРЖИНО, ЗАЕВ ЗА КИРО ГЛИГОРОВ

Пишува |
Наум Стоилоски

Неспорно е дека никого не изненади тоа што Република Македонија повторно одвоено го прослави Денот на независноста. Социјалдемократите новата традиција на собирањето на скопското Три Круши го надополнија со посетата на гробот на првиот претседател на државата, но и носител на „Членската книшка број 001 на СДСМ“, Киро Глигоров. Иако, во суштина, обраќањата на Денот на државноста во себе носат исти пораки за евроинтеграциите, за досегашните и за идни успеси и предизвици, сепак, различните позиции во постпржинскиот, а предизборен период доминираа над Драчево.

Груевски „Целосно спроведување на Договорот“; Заев „силен исчекор од 50 до 70 проценти“

- Договорот од 2 јуни, како и протоколот од 15 јули мора целосно и дословно да се спроведат и да завршат со парламентарни

избори на 24 април 2016 година - порача премиерот и лидер на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски на свечената академија по повод одбележувањето на Денот на независноста на Република Македонија. - **Понив -додаде - никој нема да може да има алиби и да не ги признава изборите.**

- На Македонија ѝ е доста од бојкоти и од политичари кои немаат доблест да излезат пред својата партија и пред народот и да признаат пораз. Реформите што ги договоривме мораме навреме и квалитетно да ги завршиме. Државата со нив треба да се придвижи напред и да вовед повисоки стандарди во различни области - истакна Груевски.

Ако Никола Груевски јасно и недвосмислено ги нагласи „целосно и дословно“ исполнување на договорените точки, Заев договорот го стави на располагање на изборниот маркетинг. Говорејќи во контекст на предизвиците пред партијата, кои тој ги нарекува придобивки „од притисок“, посочил на проценти со кои тој би бил задоволен.

- На сите овие придобивки заедно да им се радуваме, да бидеме посветени и притисокот секојдневно да го правиме, затоа што овие придобивки не се придобивки од избори, овие придобивки можеме да ги постигнеме во текот на следните месеци. А верувајте, при барем силен исчекор на 50 до 70 проценти од сите обврски, ќе ја видите леснотијата со која Груевски ќе биде поразен - изјави Заев.

Порачува ли Заев „Не оставајте ме сам“?

Ако до овој предизборен период СДСМ се потпираше на Бранко Црвенковски, вечниот почесен лидер на партијата, Заев сега се врти кон Глигоров. Очигледно е дека во градењето на имиџот за изборите, консултантите не можеле да најдат друга фигура во партиската историја. Промовирајќи ја новата потпора во колективната меморија - ликот и делото на Киро Глигоров - Заев ќе треба да се наврати и на тој период, зошто изостана раководството на неговата партија на прославата на независноста, потоа за додавката на референдумското прашање, инсистирањето да се свири југословенската химна во собранието...

Заложбите за исполнување на договорот за Пржино, иднината на државата и ветувањето за блискост со граѓаните, се заедничките точки од, повторно, одвоените прослави на Денот на независноста. Обраќања кои, без изненадување, беа во функција на претстојните избори како последица на долгиот, конфликтен, политички период. И додека Никола Груевски зборува за континуитет во работата, Зоран Заев промовираше нова потпора во колективната меморија на која ќе ги темели изборните позиции - Киро Глигоров

Од Три Круши над скопско Драчево, од новосоздадената традиција на СДСМ за собирање за Денот на независноста, партискиот челник, Зоран Заев, зборувајќи за предизвиците „до слободата“, периодов ги посака „независни“ и Македонската радио-телевизија, Агенцијата за аудиовизуелни услуги, Судството, изборното законодавство, избирачкиот веродостоен список...

Името на Глигоров сега беше искористено како синоним на трпение, искуство, сплотеност, слобода. Но, во колективната меморија е и повикот на, тогашниот кандидат за претседател, Киро Глигоров, од изборниот митинг во 1994 година „Не оставајте ме сам“.

Ако се земат предвид несогласувањата и раздорот меѓу опозицијата и граѓанството во последниот период, сомнителните придобивки од притисокот и очекувањата што ги наметна Заев, беше ли неговото обраќање од Три Круши вовед во неговиот иден апел да не биде оставен сам?

Историјата за Заев почнува од Глигоров

- Сите теории дека Македонија е привремена држава паднаа во вода - истакна Груевски, говорејќи за македонскиот пат до независноста. - Референдумот на 8 септември 1991 година беше завршница по многу години борба, огромен број положен жртви, уништени животи, затворања и малтретирања - рече премиерот Груевски.

Тој потсети дека комунистичкото движење во 20-тите години од минатиот век одлучило да се признаат малите народи и нации и да им се признае државноста, меѓу кои и на Македонија и на македонскиот народ. Но, и дека со тие заложби по Втората светска војна, заради хармонија, Македонија стекнува државност, но само во рамките на Југославија. А потоа следуваат 45 години на тежок и на брутален режим, но и на континуиран отпор на народот за целосна независност, кој преку разни етикетирања, затворања и ликвидации се потиснува или се прикажува на поинаков начин во тоа време, додава Груевски.

- И сето тоа трае до следната историска шанса, која доаѓа со падот на комунизмот во сите земји во Европа, па и во Југославија, и со распаѓањето на Југословенската федерација. Тоа е повторно историски момент, историска шанса, која правилно се искористува, за конечно создавање на слободна, суверена и независна Република Македонија, заокружено преку активностите на политичките партии и на парламентот, и запечатен со референдумот токму на овој ден, на 8 септември, во 1991 година - посочува Груевски на Денот на независноста.

Заев пак, на прославата на Три Круши се искачи откако го посети гробот на првиот претседател, Киро Глигоров. Дури и низ целото обраќање користеше негови реченици, синоними кои би требало да потсетат на неговите лик и дело. Дури и го цитираше Глигоров со неговите зборови по референдумот: „Почитувани граѓани и граѓанки, нека ви е честита на сите Вас и на сите граѓани и граѓанки на Р.Македонија, слободна, самостојна и суверена Република Македонија“.

Основните вредности не се алатка за ситни поени

- Најмногу разочарува тоа што политичките партии, опозицијата, сакаат и од оваа тешка борба за помош на новите генерации да станат поуспешни и посреќни во животот, со менување на некои наследени лоши навики, сакаат да исполитизираат и сето ова да го користат во политичко-партицки цели - оцени Никола Груевски, за кого науката и иновациите се ресурсот со кој може Македонија да ја движи напред.

- Многу е опасно кога учениците и родителите неодговорно ги гледаш како бројка на гласачи на кои треба да им се угоди за да гласаат за тебе, дури и кога правиш чекори со кои на долг рок им одмагаш, а тие во моментот не се свесни за тоа. Ако и ние се вклучиме во таа битка, и почнеме да се натпреваруваме која партија ќе овозможи полесно земање диплома без знаење, каде ќе оди државата? За каков ли напредок ќе зборуваме, за каков квалитет во образованието? Апелирам, основните вредности да не се предмет на политичко поткусурување и на собирање ситни политички поени - рече Груевски.

- Тоа се зборовите на претседателот наш мудар, кој во 1991 година, во време кога се раздружуваме од бившата татковина Југославија, кога во другите земји паѓаа млади човечки животи, со трпение, со мудрост, со искуството што тој го имаше, од кое мораме да учиме сите, се избори, без капка крв, без каква било жртва, да си ја добиеме независноста и самостојноста - оцени Заев. ■

**ЗА НАЈДОБРИТЕ ТАТКОВЦИ!
НАЈДОБРА МОБИЛНА МРЕЖА,
ИНТЕРНЕТ И ТЕЛЕВИЗИЈА
ОД ТЕЛЕКОМ**

**ПОТВРДЕНО
ОД ВАС!**

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

T...

Според резултатите од истражувањето „Потврда за најдобрите мобилни мрежи, интернет и телевизија од телеком“ спроведено во февруари 2015 година во Македонија, Телеком е најдобриот оператор во Македонија. Примерок од резултатите од истражувањето: 51% од македонските граѓани сметаат дека Телеком е најдобриот оператор во Македонија.

СОРОСОИДИТЕ ГО ВОЗВРАЌААТ УДАРОТ

Тревогата во опозициските редови покажа дека нешто навистина се случува во подрумите на седиштето на СДСМ. Станува ли збор за прво предупредување или за жолт картон за лидерот? Партискиот долг за Соросовата поддршка е голем, а долговите, кога-тогаш, треба и да се платат. Проблемот е што овој, очигледно, стасал за наплата. Ама веднаш...

Пишува | Љупчо Цвејановски

З а кого бијат камбаните во СДСМ? Малкумина социјалдемократи, воопшто, би размислиле пред да одговорат. Другите, пак, би се пошегувале дека во таква атеистичка констелација камбаните се непосакувана, табу-тема. А името на човекот за смена е јасно и видно од авион, а поверојатно и од спејс-шатл. Шансата ја имаше, а катастрофалните резултати се пресудниот фактор што го навести свилениот конец. Сè погласни се муабетите дека старото членство наголемо си го бара стариот лидер, а старата и отсечена врхушка - кој било лидер, само не Заев.

Единствени поддржувачи на струмичкиот месија останаа оние заслепени од неговите бомби, кои и кампуваа за него пред владата. А нив ги има малку, така покажа камперската евиденција при попладневните постројувања кога ѝ се интонираше партиската химна. Наутро не можеа, во тие часови никој не беше буден - резултат на силните забави и мноштвото лоши диџеи и досадни, излитени трибини.

Веста, пак, за свилениот конец за самопрогласениот спасител ја донесе, кој друг, ако не апостолот на „Канвас“. Башка и на

Сорос, побитниот дел од приказната за човекољубието и за ширењето на омразата кон ближниот свој. Јуришникот, кој без срам и перде, самобендисано си се нарекува експерт за комуникациски техники, непредизвикан со ништо го доведе во прашање лидерството и ефектот од неговиот учинок кај странскиот фактор. А токму тој фактор е најбитниот, нели? Барем за чедата Соросови, кои онанираат и егзистираат воспевајќи го неговото име.

Истакнувањето на дилемата ги растревожи дури и проверувачите на факти, изведувачите на доходовната функција и најконтрадикторната дејност во државата. Фактите се факти и не се проверуваат, барем во светот, а во Македонија добивате солени хонорари за оваа невозможна мисија. Американски, се разбира. Тревогата во опозициските редови, пак, покажа дека нешто навистина се случува во подрумите на се-

диштето на СДСМ. Случајната изјава од промислениот јуришник е одамна исклучена. Поверојатно, се работи за прво предупредување или за жолт картон за лидерот. Имајќи ја предвид целата медиумска машинерија

на унгарскиот филантроп, која со сите ресурси работи на одржувањето на патетичната опозициска приказна за божезната „антирежимска борба за слобода“ – флоскула, која треба да го надополни недостигот

на програма, долгот на СДСМ кон нив е голем, огромен, баснословен. А долговите кога-тогаш треба и да се платат. Проблемот е што овој долг, очигледно, стасал за наплата. Ама веднаш.

ВОСПИТНА ШЛАКАНИЦА ЗА ВРАЌАЊЕ НА ДОЛГОВИТЕ, ВЕДНАШ!

Предупредувањето за лидерот дојде веднаш по еден, демек непромислен партиски чин. Само една недела пред жолтиот картон од Канвасовиот експерт за комуникација (веројатно како медиум со врховниот лидер од САД), СДСМ расчисти со услугите на осумдесет и две невладини организации. Нејсе што сите знаат дека овој развод е смешен и обременет со брачниот предговор, кој налага дузина министерски места за овие невладини организации во владата, некогаш во иднина раководена од партијата. Вистинскиот проблем е повторно во ид-

ното време. Поразителните анкети покажаа дека овој договор има дупки и дека трансформацијата на невладините организатори во владини министри ќе почне. Реакцијата на Соросовите миленичиња, пак, покажа дека нив не им се чека. Сакаат министерско место, веднаш! Единствен начин за исполнување на нивните желби, пак, е министерското место што СДСМ ќе го добие со договорот од Пржино. Колку и да било бенигно и ограничено во дејствувањата, тие ќе го воздигнат и ќе го воспејат на ниво на нов светски лидер. Е, тука лежи и големата бол-

ка на Соросовите чеда, која според извори во партијата, е длабоко навредена затоа што тоа нема да биде нивен извикан член. Главната поента на таканареченото раскрстување на социјалдемократите со овие осумдесет и две невладини организации беше токму и поради овој факт. По раскилот на љубовта - секој на своја страна, а истовремено сите од многу позиции со различна канонада кон истиот, замислен противник. Уште поважно, кандидатите за главните играчи кои опозицијата ги добива со договорот од Пржино, требало да им припаднат на вака замаскираните и скриени „независни“ луѓе. Едновременно, му ја затнува устата на противничкиот табор, а добивате и поени кај странскиот фактор. Нејсе што дел од тој фактор ви ја дава платата и ви ги школува децата. Во странство, се разбира...

Основата на „експертската“ воспитна шлаганица до лидерот лежи во фактот што притиснати од членството кое бара ширење на партискиот имиџ и свои докажани и препознатливи лица на овие позиции, социјалдемократите „заборавиле“ на интересите на мецената и пројавиле сепаратистички тенденции. Одвојување од Сорос и терање на сопствена, македонска политика е чин најстрого забранет во оваа партија. Поточно, наложен со декрет од „поубавата“ половина на врхушката, задолжена за спроведување на желбите на американско-унгарскиот бизнисмен.

СВИЛЕНИОТ КОНЕЦ Е ОМИЛЕН КАЈ ПАПАТА?!

Интересен момент е што поимот за свиленик, овојпат како симбол за крај на кариерата во партијата за лидерот кој донесе само бламажа и штета за рејтингот, е поим нераскинливо сврзан со неговиот претходник. Неприкосновениот лидер, Бранко Црвенковски, папа или што уште не, терминологски е во класична симбиоза со свилениот конец. Или, подобро кажано, со терминот „свиленик“ Според сведочењето на поранешните припадници на неговиот кабинет, оваа нумера е една од неговите најомилени (Ситна жица, везак танак. Ја малена, а ти слабак, јој...). Проблемот не е во лошата кореспонденција меѓу српската песна и симболиката на свилениот конец за неговиот наследник, туку во кулоарските приказни дека токму на човекот што ја љуби оваа нумера му е дојдено преку глава од вратоломните екскурзии и лупинзи, но и од односот на партиското чедо, кое меѓу другото, токму тој го амнестираше и го избра за наследник. Токму затоа, велат познавачите на состојбите на седиштето на СДСМ, кога ќе дојде моментот - адресант на свилениот конец ќе биде токму тој. Во забрзувањето на процесот ќе помогне и неговиот однос кон најблиските соработници на папата...

ПАТЕТИКАТА ЗА СПАС ОД НЕИЗБЕЖНОТО...

Соочен со јасното предупредување од Соросовите инсталации, лидерот побара спас во патетичното буење на емоциите кај социјалдемократите. Денот на независноста го започна со положување цвеќе на гробот на Киро Глигоров, а потоа цел ден не го извади од уста неговото име. Со секоја реченица, валкајќи го името на поранешниот претседател, спасителот од Муртино играше на картата за поени на сметка на човекот, кој во своите сведоштва за лицето кое токму оваа партија сакаше да го направи негов наследник, зборува како му нудел пари за да, буквално, го продаде името.

Во недостаток на програма, која треба да го даде рецептот како оваа партија на вечни незадоволници и неработници, планира да му го подобри животот на народот, најкористена флоску-

ла беше „враќањето на слободата“. Аман, би рекле од Аман, но и тие се со нив, дел од оние невладини организации што, демек, раскрстија со опозицијата.

Влезени во филмот на копирањето, пак, ресавските следбеници го ископираа и сопствениот противник. И така, додека власта ја ора државата и во секое сокаче бара проблем на кој му треба решение, притоа решавајќи стотици проблеми при директните средби со граѓаните, и опозицијата се реши на истото. Само, во контекст на приказната за жабата и за коњот, и тие погрешно ја разбраа поентата. Додека едните им ги решаваат есенцијалните проблеми на луѓето како вработувања, сообраќајна инфраструктура, училишта, водовод, канализација, пристап на автобуси и многу други, реални проблеми, опозицијата повторно нуди воздух. Во недостаток на програма, која сè уште се крчка и ја пишува некој во Италија, Заев и натаму на сите им нуди „слобода“... „До последен здив ќе се борам за вас.“ - ова е само една, можеби и најпатетичната изјава на лидерот, кој, следејќи го својот противник ора по државата со својот тим и 70 години по вистинското ослободување и натаму ја ослободува, т.е. нуди само слобода, бидејќи сите живееле во „режим“. Меѓу нив и тој, кој пред само единаесет години, според сведочењето на штипскиот бизнисмен Мики Наумов, му барал заем од 500 евра за да купи автомобил од 4.000 евра, а сега располага со милиони. Истите тие силно загрижени политичари за сопствениот народ, не одговорија на жртвите на транзицијата, кои побараа народните пари заработени без работа – цели петнаесет пратенички плати или вкупно 800.000 евра да им ги дадат на стечајците. Филантропите професионално си премолчеа, исто како и медиумите финансирани од американско-унгарскиот урнек за човекољубие.

КОМПЕНЗАЦИЈА: ОБОЕНО РАКОВОДСТВО

Очигледно, по неуспешниот обид за обоена револуција во државата, финансиерите на чинот решија да обојат нешто друго. Барем нешто. По сите стативи, шансата ја видеоа во боене на раководството на опозицијата. Ако не можат друго, ќе ја обојат со педесет нијанси на Соросовата сива боја, истовремено навредувајќи ги сивите ќелии на останатите два милиона во државата. И онака, сите „независни“ експерти се на нивниот платен список, истото важи за голем дел од медиумите, па време е и за конкретно преземање на опозицијата, која притоа не дава никаков отпор. Поведени од чувството на припадност кон повисоката, одбрана каста, „револуционерите“ буквално мазохистички уживаат во партиското боене со бојата на Сорос. Објаснувањето за нивните чувства, можеби лежи во неговата изјава за „Индипендент“ во 1993 година, година кога суверено владееше со грантовите во Македонија, со влада која беше повеќе од подобра. Џорџ Сорос изјави: „Кога се сметаш себеси за еден вид бог, креатор на сè, тоа е еден вид зараза. Но, се чувствувам удобно во врска со тоа, особено откако почнав да живеам на тој начин“.

„ТЕХНИЧКИОТ МИНИСТЕР“ КЕ СИ ИНСТАЛИРА ПАРТИСКИ КАДАР

ЗОШТО СДСМ ГИ БАРА ДОКАЗИТЕ ЗА „ПУЧ“?

Дека договорот за специјален јавен обвинител ќе се исполни, потврдија и од власта и од опозицијата. Тоа, пак, што си го замислува СДСМ, односно што го шири низ јавноста за тоа како ќе функционира, е дека со помош на новиот министер, „откако СДСМ ќе го преземе МВР“, ќе ги заземе ингеренциите на УБК за да му помогне на Специјалниот обвинител. Но, може ли тоа да е замка со која СДСМ сака да ги скрие доказите против обвинетите во случајот „Пуч“?

Пишува |
Наум Сџоилковски

Македонија ќе добие специјален јавен обвинител, онака како што е договорено во скопско Пржино. Дека ќе го има - потврдија одвоено на Денот на независноста и ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ.

- Договорот за избор на специјален јавен обвинител треба да се реализира онака како што е договорен. Како е договорено и потпишано, така треба да се реализира, без додавање или одземање. Тој обвинител треба да биде автоно-

мен и да има доволен број стручни и технички соработници, истражители и да ја има целокупната потребна логистика од човечки ресурси, средства за покривање на трошоците и техничка логистика, во смисла на канцеларии, возила и слично. Тој не смее на никаков начин да биде спречуван во својата работа, ниту пак да биде под внатрешни или под надворешни влијанија. Треба чесно да си ја изработи својата работа и да донесе непристрасни одлуки - истакна премиерот Никола Груевски на свечената академија.

- Специјалниот обвинител овие денови ќе се договори, да нема те сомнеж, бегање од тоа нема - посочи Зоран Заев од партискиот излет на СДСМ во месноста Три круши, кај скопско Драчево.

Доколку Заев беше кус во однос на специјалниот обвинител, потпретседателката Фросина Ременски, ден претходно, надолго и нашироко ги посочи желбите на СДСМ надвор од договореното. Преку договорот за избор на специјалниот обвинител и преку работата на техничкиот министер во МВР, СДСМ најавува инсталирање на цела хиерархија и на екипа која би се протегала сè до УБК. Ременски во интервју објавено ден пред Денот на независноста, јасно вели: „Индиректно отвораме пат на реформи во УБК, веднаш по преземањето на МВР со министерот“.

- Не зборувам како министер, како едно лице, туку како цела хоризонтална и вертикална структу-

ра за која има надлежности да ги екипира и формира и да ги стави во функција - наведува Ременски.

Преку техничкиот министер во МВР, до сите надзорни тела

Македонскиот устав не препознава „технички министер“ онака како е наведено во Договорот, а за тоа се изјаснија и дел од професорите на Правниот факултет, веднаш по објавување на договорот. Ако се земат предвид наведените ингеренции за другите договорени заменик-министри и министерот за труд и социјална политика - кои како и министерот за внатрешни работи се технички и треба да бидат избрани по претходен договор меѓу партиите - тешко дека неговите ингеренции ќе може да излезат од рамките на регулација на изборниот процес.

Но, тоа што го говори Ременски е далеку од таквата формулација. Таа, покрај смени во хиерархијата во МВР, говори и за промени во Управата за безбедност и контраразузнавање, одземање и поделба на нејзините ингеренции, па и смена на директорските места. Таа тоа го става во рамката: „Па, како би соработувал специјалниот обвинител со монополот УБК?“

Во понатамошното елаборирање до каде одат замислите на СДСМ, преку договарањето на рамките на специјалниот обвинител и на техничкиот министер, Ременски набројува и разни други надзорни и регулаторни тела, дирекции, па и приватни телекомуникациски компании за кои таа се сомнева во нивното работење и во внатрешните истраги.

Зошто СДСМ ја посакува Управата за безбедност и контраразузнавање?

Неодамна „Република“ пишувајќи за можните последици врз функционирањето на полицијата по смената на техничкиот министер, предупреди дека навидум политичките решенија создаваат сериозни промени во структурата на носење одлуки во безбедноста и тоа во моменти кога државата се соочува со напливот на бегалците од воените региони, со заканите на ИСИС, со антитерористичките акции во Куманово, со разбивањето на терористичките келии. Улогата на УБК е неспорна за добивањето пофалби од САД за македонскиот безбедносен систем и за ефикасноста да се соочи со терористички напади, што се покажа и на терен. Дополнително, Македо-

нија беше изземена од земјите на Балканот каде што САД испратија тимови за соочување со цихадистичките келии, наведувајќи токму на добрата работа на Управата за безбедност и контраразузнавање. Желбите на СДСМ за вметнување и на структурата и на ингеренциите на УБК во политичкиот договор кој тоа не го опфаќа на хартија, е повеќе од опасен терен кога е во прашање безбедноста на државата.

Реформите во МВР и во УБК, како што вели СДСМ, треба да доведат до откривање на злоупотребите на можноста за прислушување. Но, не треба да се заборави и дека токму еден од оние што ја признаа вината во случајот „Пуч“ бил вработен во УБК во делот каде е можно прислушувањето. Притоа и главниот осомничен, Зоран Верушевски, е поранешен директор на Управата. Ременски вели дека таквите смени ќе овозможат сета архива и сите податоци на УБК и на телекомуникациските оператори да дојдат во рацете на специјалниот обвинител.

Но, претходно ќе дојдат до рацете на СДСМ. Може ли да се верува дека намерата на СДСМ, чиј лидер е четвртиот осомничен во случајот „Пуч“, кој не ги почитува судските покани чекајќи на случајот да работи специјалниот обвинител, дека би ја оставил можноста да „влијае“ врз сета таа архива без да се обиде да ги спаси првенствено Заев и Верушевски?

Случајно или не, Ременски во истото интервју посветено на рамката на специјалниот обвинител одговараше и за можноста да се „допишуваат“ телефонски броеви за прислушување, онака како што наведува во признание и осудениот поранешен вработен во УБК. Таа кусо коментира: „Не, кој би поверувал во тоа“. По таа логика, па и кој би поверувал во СДСМ дека сите овие посакувани „реформи“, хиерархиски смени и преземени ингеренции би биле за спас на Заев, Верушевски и на пријателите? ■

ГЛАСАЊЕ БЕЗ НАДЕЖ

Иако поради сите настани што се случија во изминативе десетина месеци требаше да биде поинаку, изборите закажани за април в година се едни од најизвесните во историјата на независна Македонија. Личат на тие во 2008 година, кога СДСМ го доживеа најголемиот пораз, а резултатите се знаеја уште два месеца пред изборите

Пишува | Горан Момирски

Единствената дилема на овие избори што ќе се случат по околу 200 дена е колкава ќе биде разликата меѓу двете најголеми партии, дали ВМРО-ДПМНЕ може да дојде до апсолутно мнозинство и што ќе се случува во опозицијата по новиот пораз.

Објективно, можноста сегашната владејачка партија да добие 62 пратеника е минимална, во зависност од изборниот модел (доколку воопшто биде променет) ВМРО-ДПМНЕ може да добие меѓу 50 и 58 пратеници, што е доволно за стабилна влада во

наредните четири години или сè до некоја нова политичка криза, која, како правило, ѝ се случува на земјата.

Албанските партии ДУИ и ДПА не сакаат ни да помислат да коалицираат со СДСМ поради низата напади што ги доживеаја Ахмети и Тачи, што дополнително ја отежнува ситуацијата во таборот на СДСМ, кој дури, во најдобра ситуација, да освои и само неколку пратеници помалку, не може да се надева на некаква трговија со ДУИ и со ДПА при формирање нова влада.

Статистичарите и сериозните политички аналитичари ќе ви кажат дека резултатите од изборите не можат драматично да се променат на неколку месеци пред гласањето. Мажните промени се до максимум три проценти, вклучувајќи ги и маргините на грешка, но само ако во периодот пред нас се случат тектонски нарушувања во економијата, безбедноста и во меѓуетничките односи. Според неофицијалните и, се разбира, непотврдени информации од таборот на СДСМ, анкетите на опозицијата калкулираат со рејтинг меѓу 12 и 16 проценти за социјалдемократите и меѓу 19 и 23 за ВМРО-ДПМНЕ. Се разбира, понекогаш нералниот политички оптимизам овие бројки ги гледа така како што е најдобро за активистите, па така СДСМ во своите анализи претежно се потпира на најдобрата варијанта за нив,

при што се користи највисокиот рејтинг кај себе, а најнискиот кај противникот. Но дури и оваа разлика од три проценти, која е само теоретска, не може да биде стигната за само шест месеци, колку што, објективно, имаат партиите до избори. Овен ако Заев и неговите сопартијци не најават некакви драматични промени поткрепени со проекти, финансии и конкретни решенија за македонските проблеми, впечаток е дека дури и разлика од еден процент е тешко да се стигне.

Ако ВМРО-ДМПЕ размислува како СДСМ тогаш разликата е 11 проценти, која и теоретски е недостижна во услови на остра поделба во јавноста за прашањето која партија е најкорисна за Македонија. Слично е и со тематички средниот резултат 14 проценти за СДСМ, наспроти 21 процент за ВМРО-ДПМНЕ. Досегашните искуства, особено од последните четири изборни циклуси, покажува дека промената на неколку месеци не е доволна за промена на власта.

Бездруго, како и во секоја друга демократија, можни се изненадувања што ќе влијаат на граѓаните да се откажат од својата опција во интерес на друга, или, пак, да ги натера неопределените да гласаат за опозицијата, но со оглед на досегашната практика и за тоа постои мала веројатност. Со перфидните манипулации со случајот „Монструм“ и со смртта на Никола Младенов во текот на објавувањето на „бомбите“, огромен дел од јавноста е убедена дека не може да му се верува на Заев кога зборува во идно време и за ситуации што, благо кажано, се сомнителни. Со манипулацијата на социјалдемократите скриена меѓу редови, тие ја загубија и можноста да влијаат и кај тие што ретко излегуваат на избори. Апстинентите токму поради ваквата игра „под појас“ не веруваат ниту во Заев, а од претходно решиле да не гласаат ниту за ВМРО-ДПМНЕ. Со тоа во игра остануваат веќе определените, кои најчесто мислат дека ВМРО-ДПМНЕ сигур-

но победува или, пак, мислат дека СДСМ може да победи, но дека Заев, по сите негови јавни инциденти, не е кадарен да ја води државата.

Всушност, најголемата грешка на СДСМ е што со своето поведение во последните три месеци испрати порака дека изборите се веќе загубени. Додека Груевски шета и договара проекти во Ростуше, Лескоец, Росоман и во Свети Николе, СДСМ дозволи да го снеса од јавноста. По интензивната кампања во екот на бомбите, СДСМ си дозволи единствените вести за него да бидат поврзани со сновски летувања или со технички детали од планот за спроведување на Договорот од Пржино. Едноставно, опозицијата загуби цели три месеци во кои можеше барем да почне да го убедува народот дека се случува нешто. Во исто време, опозицијата го загуби својот најважен столб во обидот да прикаже дека има економска програма. Заминувањето на професорот Ванчо Узунов во овој период е, можеби, најголемиот удар за кој не може да се обвинува Груевски, туку само системот врз основа на кој функционира најголемата опозициска партија. „Раскинувањето“ со невладиниот сектор е уште една од спорните мерки на СДСМ со која сакаше да даде претстава дека се отргнува од мрежата невладини организации на фондацијата на Сорос, што е, можеби, логично, но само ако се работи за информираната

јавност. За најголемиот дел од помалку информираниот јавност пораката беше дека СДСМ е во конфликт со невладините организации, па дури и со помалите партии од коалицијата, која ја градеше со години.

СТАРАНЦИТЕ НЕ СЕ ФАКТОР

Поддршката на странскиот фактор на која сметаат голем број од членовите на СДСМ е, исто така, под знак прашалник. Искуството со најавата дека антивладиниот протест во мај ќе биде лично поддржан од неколку странски амбасадори, покажа дека дипломатите немаат влијание кај најголем дел од јавноста. Во некои случаи дури прават и штета. Комбинациите од лоши дипломатски изјави (евроамбасадорот Орав за Славомаркедонци, американскиот амбасадор Бејли за Словени - Македонци), непочитувањето на одлуката на меѓународниот суд во Хаг за името и глобални теории на заговор, кои најчесто ги објавуваат медиуми што со симпатии гледаат на Русија, се трите главни причини зошто за опозицијата е крајно опасно директно вклучување на странските дипломати во домашната политичка пресметка. Кога дури и симпатизерите на СДСМ не можат да разберат зошто ЕУ и НАТО го одобруваат ветото на Грција, не е тешко да се замисли како реагираат неопределените кога амбасадорите на земјите од ЕУ и од НАТО заземаат страна во „македонските работи“.

Најголемата грешка на СДСМ е што со своето поведение во последните три месеци испрати порака дека изборите се веќе загубени

ЕФЕКТОТ НА БОМБИТЕ

Не е тешко да се претпостави дека СДСМ ќе се обиде до крај да ги користи последиците од објавените бомби и дека во текот на изборната кампања ќе користи нови или ќе ги повторува спорните моменти од веќе објавените прислушувани разговори. И не е спорно дека кај одредена категорија граѓани тие ќе имаат ефект, но факт е дека СДСМ не го искористи својот цокер каков што немал никој друг во историјата на политиката, барем на Балканот. Пропаста на планот за уривање на Груевски преку објавување илегално снимени разговори покажа дека не се доволно само црнила за противниците за да се дојде на власт, како што покажа дека понекогаш придобивките што ги добиваат граѓаните се повредни од најцрните кампањи на политичките противници.

По повлекувањето на Црвенковски, СДСМ пропушти можност да се реформира и да влезе во нова фаза во која идеите и умот, а не богатството и моќта на лидерот треба да биде пресуден критериум за новото раководство. Од тој аспект, ако во периодот пред нас нема тектонски нарушувања на политичката сцена и овие редови се покажат како вистина, тогаш, можеби, е добро уште отсега опозицијата да се насочи кон постизборието, кога, конечно, треба да го најде вистинскиот пат место да се врти во лавиринтите на политиката. ■

ЗА ОБИЧНИТЕ СУПЕРХЕРОИ!

ПОДДРШКАТА ОД ПОЛСКА Е САМО ДОБАР ПОЧЕТОК

Следниот самит на северноатлантската алијанса е закажан за 8 и за 9 јули в година во главниот град на Република Полска, Варшава. Со секоја најава за самит на НАТО и кај нас се отвораат дебатите за тоа колку е реално да се надеваме на добивање на поканата, која во 2008 година беше напишана во Букурешт, но никогаш не беше испратена до Македонија поради познатите грчки ставови за името. Тоа што повторно буди надеж дека, конечно, би можеле да станеме формален дел од алијансата, за разлика од претходните неколку самити, е крајно поларизирана атмосфера на глобален план и, делумно, принципиелниот и пријателски однос, кој Македонија го има со организаторот Република Полска

Пишува | Горан Момирски

Самитот ќе се случи во драматичен период за алијансата, во моменти кога евроатлантската безбедност е загрозувана од југ и од исток, рече генералниот секретар на НАТО, Столтенберг, во мај, при објавување на местото на следниот самит. Оттогаш работите не само што не се променети, туку се уште повеќе усложнети.

Русија, како главен ривал на НАТО во поделбата на влијанија на светско ниво, закрепна од првичниот удар на западните санкции, постигна неколку договори со Кина и го засили своето влијание во централна Азија. Во исто време, Путин отворено ја покажа желбата да биде играч на Балканот преку предлозите за изградба на гасоводот „Турски тек“ и отворено се стави на страна на режимот на Асад во Сирија со што дополнително ја испровоцира алијансата. Претходно, Русија постигна договор со Кипар, кој не е членка на НАТО, но е дел од ЕУ, да користи морска база на само неколку километри од базата на НАТО, со што значително ја подобри својата стратеска позиција во Средоземно Море. Во исто време, покрај загубата на влијанието во огромни делови на Ирак, кои се под контрола на Ис-

ламска држава, НАТО се соочува со проблеми и во Авганистан, каде што не успеа да наметне долгорочни самоодржливи принципи на политичка култура и му се заканува судбината на руската армија, која се повлече пред талибанското движење. Во такви услови НАТО мора да преземе нови чекори со кои ќе го врати угледот во светски рамки.

Според претставниците на Полска, еден од тие чекори би можел да биде проширување на алијансата со две нови членки, Македонија и Црна Гора. На оваа тема стана збор пред четири години, кога во Варшава американскиот претседател Обама се сретна со шефовите на држави и на влади на десетина земји од централна и од јужна Европа, но и на состанокот на министерот за одбрана Зоран Јолевски со полскиот вицепремиер и министер за одбрана Томаш Симоњијак. „Полска има морална обврска да го поддржи приемот на Македонија и на Црна Гора во НАТО, со што ќе се стабилизира состојбата во Југоисточна Европа“, изјавил по средбата Симоњијак за полските медиуми. Се разбира, освен можноста за оваа своја изјава полскиот министер

да се консултирал со врвот на НАТО во Брисел, постои можност таа да е дел од вообичаениот дипломатски протокол, без сериозна заднина.

Сепак, Полска како најголемата и највлијателна земја од таканаречената „Нова Европа“ има капацитет, особено како домаќин на самитот на НАТО в година, барем да го постави на маса прашањето за прием на Македонија во алијансата. Се разбира, тоа не може да биде доволно, но може да биде дел од критичната маса со која Македонија и нејзините вистински пријатели, можат да лобираат на оваа тема. Специфичната ранлива позиција на Грција по последниот пакет за помош од меѓународните кредитори, од кој најголем дел се членки на НАТО и на ЕУ, делумно создава предуслови за почеток на една ваква дебата на меѓународно ниво. Во тој контекст не може да се очекува дека Грција а priori би се повлекла лесно од своите црвени линии, но доколку на билатерално ниво Македонија и Грција направат значителен напредок по предложените и прифатени мерки за градење доверба, би можело да се дојде до позиција што значи надеж. ■

СУБВЕНЦИЈЕ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО ГИ ДАВААТ ПОСАКУВАНИТЕ РЕЗУЛТАТИ

РАСТЕ ИЗВОЗОТ НА ХРАНА

Тутунот, лебот и белите печива, виното, зеленчукот, јагнешкото и овчото месо, но и колбасите се меѓу првите 10 земјоделски производи што лани сме ги извезле од земјава. Тутунот останува култура број еден, и по количина и по вредност, која заминала преку граница. Втори на листата се виното и на точење и пакуваното вино, па следува јагнешкото месо. Меѓутоа, најголем девизен прилив, сепак, се остварува од извозот на овошјето и на зеленчукот

Пишува | Александрија Сивковска

Земјоделството последниве години го доживува својот процут. Годинава лошите временски услови лошо влијаат врз приносите, во поглед на квалитет и на количини, но, во целост, земјоделството со крупни чекори оди напред. Владината помош во облик на субвенции на земјоделците им отвори можност да го планираат и зголемат производството, што влијае позитивно врз вкупната економија, со оглед на тоа дека расте девизниот прилив. Податоците покажуваат дека за една година извозот на храна пораснал за дури 42 милиони долари.

Тутунот, лебот и белите печива, виното, зеленчукот, јагнешкото и овчото месо, но и колбасите се меѓу првите 10 земјоделски производи што лани сме ги извезле од земјава. Тутунот останува култура број еден, и по количина и по вредност, која заминала преку граница. Нема официјални податоци за извезената количина, но судејќи според откупот, надвор од границите заминале повеќе од 30.000 тони. Втори на листата се виното на точење и пакуваното вино, па следува јагнешкото месо. Меѓутоа најголем девизен прилив, сепак, се остварува од извозот на овошјето и на

зеленчукот. Според податоците од Народната банка, лани извозот на храна бил во вредност од 388,2 милиони долари и е на рекордно ниво во последните десет години. Споредено со 2004 година, кога вкупниот извоз на прехранбени производи изнесувал 125,6 милиони долари, сега девизниот прилив од извоз на храна е трипати поголем. Само за една година извозот на храна од 2013 до 2014 година пораснал за 42 милиона долари. Преку граница, покрај тутунот, заминале 2.804 тони овчо месо, вредно 18,1 милиони долари, 70.212 тони зелка за 18 милиони долари, 68.687 тони јаболка вредни 17,1 милиони долари, како и 29.366 тони домати за 16 милиони долари. Рекордниот извоз според надлежните се должи на зголемувањето на производството како резултат на ефективната политика на поддршка од страна на Владата, но и од добрите цени што се постигнати лани кај повеќето земјоделски производи.

■ **Земјоделството ги дочека своите пет минути. Ситуацијата сè уште не е идеална, има уште многу проблеми што треба да се решат, но, во основа, државната помош за оваа област придонесе за зголемување на производството, но и за подобрување на неговиот квалитет. Се применуваат современи агротехнички мерки на постојните површини, се одгледуваат нови култури, кои вкупно значат дека земјоделството има светла иднина** – велат од земјоделските здруженија во земјава.

Според нив нашето поднебје дава одличен квалитет на храна, што, секако, треба да биде предност на надворешните пазари.

■ **Кој пробал од нашето овошје и зеленчук, повторно го бара бидејќи знае дека е со извонреден квалитет. Потенцијалот на македонското земјоделство е голем, само треба да се искористи** – додаваат земјоделците.

За една година вкупниот извоз на храна пораснал за 47,2 проценти во споредба со јануари лани, објави Државниот завод за статистика. Вредноста на откупените земјоделски производи од индивидуалните земјоделски производители е зголемена за 54,4 проценти, а продажбата од сопствено производство на претпријатијата за 12,7 проценти. Статистиката бележи зголемување на вредноста на откупените и на продадените земјоделски производи кај индустриските растенија, алкохолните пијалаци, добитокот, живината и јајцата, млекото и млечните производи и рибата, а намалување кај житото, зеленчукот, фуражните растенија и грозјето. Најзначајни партнери на Македонија и на извозната страна се земјите од ЦЕФТА - Србија, Косово, Хрватска и Босна и Херцеговина, каде што се извезуваат 52 отсто од македонските производи, а потоа е ЕУ со 41 процент. Со истиот процент ЕУ учествува и во увозот, а 39,6 проценти се увезуваат од земјите на

ЦЕФТА, по што следува Бразил со 7,9 проценти од вкупниот увоз, пред сè, во делот на месо.

Освен што расте извозот, се прават напори да се намали и увозот на храна, а тоа најдобро го илустрира проектот за развивање на бројлерското производство, со оглед на тоа дека за увоз на пилешко секоја година се одлеваат по 50 милиони долари. За развој на живинарството во Македонија в година од Буџетот ќе се одвојат околу три милиони евра за да се изгради фабрика за производство на јајца во прав и конзервирани јајца, а доколку биде неопходно ќе се гради и клиника. Според министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Михаил Цветков, главна цел е во наредните пет години да се намали увозот на пилешко месо во Македонија и да се зголеми домашното производство на живинско месо од сегашните 500 тони, кое покрива само пет проценти од домашните потреби на пазарот.

■ **Увозот на месо од живина не чини околу 50 милиони евра годишно и е најголемата поединечна стапка во увозот на земјоделско-прехранбените производи. Со порастот на производството на пилешко месо се предвидува постепено намалување на увозот, а оптималните очекувања се производството да се зголеми и да покрива 30 отсто од потребите на пазарот во наредните пет години** - рече Цветков. ■

Кој пробал од нашето овошје и зеленчук, повторно го бара бидејќи знае дека е со извонреден квалитет. Потенцијалот на македонското земјоделство е голем, само треба да се искористи

ПЛОДОВИ СО КАРАКТЕРИСТИЧЕН ВКУС И СО МНОГУ ВИТАМИНИ

Модриот патлиџан се одгледува како едногодишна култура со добро развиен коренов систем и со изразен централен корен. Стеблото е разгрането и достигнува висина до 1,5 метар. Листовите се крупни, додека цветовите се виолетови. Од прецветувањето до оплодувањето на плодот поминуваат околу 20 дена, а од никнувањето до почетокот на првата берба поминуваат од 120 до 130 дена. Во зависност од сортата, плодот може да биде со виолетова боја до нијанси на црна, бела, жолта и зелена

Пишува | *Александрија Сџевковска*

По сеидбата, температурата треба да се одржува од 23 до 25 Целзиусови степени, а ноќната температура треба да се движи од 16 до 18 степени. За нормален развој потребно е температурата на почвата да биде од 20 до 22 степен. Модриот патлиџан се произведува исклучително со расад. Начинот на производство на расадот е многу сличен со производството на расад од пиперка, а се расадува кога добро ќе се формираат котилендоните или првите листови.

Садењето на расадот на постојано место се прави кога ќе поминат 50-60 дена и се сади на растојание од 60 до 70 сантиметри на 40 до 50 сантиметри, што зависи од бујноста и од сортата на модриот патлиџан. Многу тешко се вкоренува и затоа првото окопување е по 20-30 дена. Во текот на вегетацијата се окопува два до три пати. До приодот на формирање на плодовите почесто се наводнува, а во фаза на растење и на зреење на плодот наводну-

вањето мора да биде на секои пет до седум дена со поголемо количество вода.

чен вкус и со него може да се приготват многубројни карактеристични јадења.

Модриот патлиџан во Македонија се одгледува на мали површини за потребите на преработувачката индустрија и на домаќинствата. Потекнува од Индија, се одгледува во цел свет на површина од околу два милиона хектари, додека најголем производител на модар патлиџан е Кина, но се одгледува и во Индија, Египет, Турција, Њу Џерси (САД), а се смета дека во Европа го донеле Арапите меѓу 6 и 7 век.

Плодот се бере во технолошка зрелост, кога по боја е виолетов, со сјајна лушпа и е многу цврст. Старите плодови, кои се меки, овенати и со темна боја, не се за употреба бидејќи содржат големо количество од алкалоидот соланин, кој предизвикува проблеми со варењето на храната, а со варењето на патлиџанот на повисока температура, количеството на соланинот се намалува дури за 50 отсто. Модриот патлиџан дејствува антиалергиски, се консумира против воспаленија и содржи антиканцерогени материји, а антиоксидансите, пак, ги чуваат клетките од оштетување и пропаѓање.

Плодот по форма може да биде топчест, јајцевиден или како круша, а тежината му е од половина килограм до еден килограм. Модриот патлиџан е нискокалоричен, односно содржи 30 калории, минералите калциум, натриум и калиум, вода 92,7 отсто, протеини 1,1 отсто, јаглехидрати 5,7 отсто, мали количества витамин Ц, витамин Б, траги од сапонин и други алкалоиди.

Бербата на модриот патлиџан, без оглед на местото на производство, почнува за 60 до 70 дена. Приносот се движи од 50 до 80 т/ха што зависи од сортата и од должината на вегетацијата и на развивањето и зреењето на плодот. Плодовите се чуваат на собна температура од пет до седум дена, а на температура до пет Целзиусови степени издржуваат и неколку недели. ■

Модриот патлиџан изобилува со антиоксидансите антоцијан, насунинон и флавоноин. Во кулинарството најмногу се цени неговиот карактеристи-

НИКОЛА ГРУЕВСКИ

Зошто во безмалку цела Европа математиката е задолжителна на матурскиот испит, а во Македонија не смее да биде? Зошто никаде опозицијата ова не го користи како алатка за политичка битка? Зошто нешто што е нормално во другите држави, кај нас не е нормално? Зошто некој мисли дека владата сака со тоа да им направи лошо на матурантите, и зошто би им правела лошо?

А зошто цел свет е подобар од нас... и зошто секаде е поубаво од дома?! Па дури и таму каде што се полага математика за матура... Полесно е да плукаме отколку да направиме... Тоа е и нечија вечна програма за работа – Плукај за глас повеќе

ЗОРАН ЗАЕВ

Слободно зборувајте и ширете ја вистината за Македонија. Зборувајќи за вистината само ќе си ја сочуваме и унапредиме нашата татковина, Република Македонија!

А како господине Заев?! Со плукање врз сопствената полиција и врз сопствената армија кои се обидуваат да го зачуваат територијалниот интегритет на земјата?! Со намерно провоцирање на полицијата и со правење драми за сопствените безбедносни сили пред меѓународната јавност да се претстават како крволочни животни?! Негативната кампања, за жал остана и ваш белег... а додека не ја промените таа кампања, не можете да промените ништо.

СЛОБОДАН БОГОЕВСКИ

Јас ги договорив првите контакти околу „зделката“, а иницијатор беше Димитрис Кондоминас. Целата зделка одеше како договори за консултантски услуги со кипарски компании, кои се сопственост на Кондоминас.

Поранешниот шеф на тајната полиција во своето сведочење пред судот во Њујорк, во врска со случајот „Маѓар телеком“ призна дека бил соучесник во поткупување на премиер! А дали Богоевски ќе биде кривично гонет за признанието дека посредувал во корупција?!

МАНИПУЛАНТОТ, КОЈ ОБВИНУВА ЗА МАНИПУЛАЦИЈА

Петре Шилегов

Роген:
12 јуни 1969 година, Скопје

Професија:
адвокат

Занимање:
џорџијарол

Но, кога ќе се навлезе подлабоко во потегот на Петре, како тие што навлегоа подлабоко во неговата фотографија и сфатија дека се работи за фотомонтажа, која тој ја постирал уште пред дневникот на „Сител“, би се прашале дали партија што се служи со манипулација ја заслужува довербата на граѓаните. Петре се пофали дека сакал да му покаже на колективот од „Сител“ како е кога се манипулира. Но не изгледа нормално партија што сака да биде на власт отворено да поддржува манипулација за да постигне поента.

Дали Петре и неговиот СДСМ со ова најавува дека со манипулации ќе се служи и во кампања, па и за време на изборите?!

А кој е Петре Шилегов? Тој е човекот што на својата прва прес-конференција како портпарол на СДСМ се дрзна да ја започне својата работа со атака кон медиумите, од самиот старт на извршување на функцијата се заканува со тужби. Адвокат... На што друго да мисли ако не на тужби. Можеби смислил и како би било евентуално некој да го тужи него за манипулација и за лична навреда...

И Петре ја почна портпаролската кариера со напад

Нејсе, нека му служи на честа на Петре!

РЕЧЕ И:

- Бидејќи гледам дека „сителовци“ се напааја на вчерашната фотомонтажа на фотографија од Дневникот, само една работа за да нештата бидат појасни:
 - Сега знаете какво е чувството на луѓето кога, еве веќе десетта година вршите постојана фотомонтажа на нашето секојдневие и на нашиот живот и реалност.
 - Размислете добро каде ја донесовте оваа земја.
 - Боли?

кон медиум, нешто што остана практика на партијата од „Павел Шатев“.

За минатото на овој политичар сведочат многубројните написи во медиумите. „Дневник“ пишува дека бил претседател на второстепената комисија за јавни набавки во Владата во време на СДСМ. Бучковски токму не го го предлага и за претседател на ДИК. Најверојатно, за да му врати на услугата, Шилегов станува адвокат на Бучковски во спорот за клеветата против Силвана Бонева од ВМРО-ДПМНЕ, за бугарски пасош. Шилегов го загуби случајот, а судот утврди дека Бучковски е виновен и тој беше осуден со правосилна пресуда.

Новиот портпарол на СДСМ во своето работно портфолио ја има и функцијата во Управниот одбор на Комунална хигиена во времето на Ристо Пенев. Токму тој период во 2002 година, со јавните претпријатија

во градот избија неколку скандали. Шилегов го бранеше и Миодраг Стевановиќ во судскиот случај „Бачило“. Во аферата „Фиком“ тој беше адвокат на Весна Николиќ, газдарицата на објектот со кој се случи еден од најголемите скандали, од кој голем број луѓе останаа оштетени.

Стручњациите неколку пати имаат реагирано за неговата работа. Професорот Тупанчевски остро реплицираше за времето кога Шилегов беше претседател на второстепената комисија во аферата со пасоши, кога тој го бранеше правото на провизија од 1,7 милион евра со образложение дека тоа е однос меѓу понудувачот и консултантот, односно биле трошоци за изработка на проектна документација.

И сега на ваквата биографија се додава и неговата манипулација со која се обиде да постигне поента... Постигна?! ■ (Р.Р.)

РЕКОА И:

- Стварно?! Шилегов, портпаролот на СДСМ, нема пометна работа? Банално е што на денешен ден, место да го честита празникот, се решил да објави монтирана слика. Па и тие што поверуваат во монтажава... За грев. Затоа не ве бива. (корисник на „Фејсбук“)
- Абе човек, прво требаше да почекаш да дојде 19.15 за да го објавиш. Потоа требаше да видиш дека уредник во деск беше Латас. И трето требаше да го хакирате Макс ТВ, затоа што луѓето што го видеоа ова вратија во 19.15 и видеоа дека пак лажете. (корисник на „Фејсбук“)

Рекоа, не порекоа

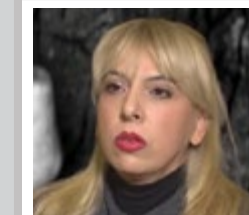
ТАЊА КАРАКАМИШЕВА ЈОВАНОВСКА

Баталете ја формата, фокусирајте се на содржината - овој став е партиски став на СДСМ од самиот почеток кога започна објавувањето на т.н. „бомби“ на Заев. Чудно е што токму правниците во СДСМ го имаат формулирано овој небулозен став. Зар навистина не знаат дека законитоста има формална и материјална страна, и дека ако е повреден формалниот аспект на законитоста, повреден е и материјалниот аспект на законитоста.

Универзитетската професорка добро знае дека правниците од СДСМ знаат дека законитоста има формална и правна страна. Оние кои се задоволни од тоа колку се платени да напаѓаат, воопшто немаат мака да се прават дека не им се познати тие две страни на законитост. Но има и такви кои сепак знаат дека нивното име го ставаат во вода, па признаа дека судот има право. Сепак, мораше на крај да кажат нешто во одбрана на своите, па додадоа по некоја реченица од типот, ова да се извади, она да остане...

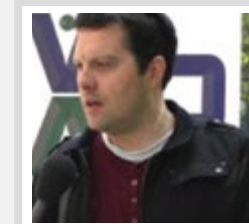
МЕРИ НИКОЛОВА

Денот на независноста на Македонија го прославуваат со Тито. Специјално на овој ден дојдов да му оддадам почит (За Денот на независноста на Република Македонија)

Да не ги помеша датумите, личностите и прославите?! Да ја потсетиме Мери дека тоа беше ден на Независноста на Македонија – 24 години државност.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ

Ако го сретнам Љупчо Златев, Драган Павловиќ Латас и останатите Сителови „правдољупци“, ќе ги прекршам од котек со неколку десетици шамари од кои мајчица Русија нема да ги препознае! Пробајте ме дали блефирам, футуруми!”

Вистинската слобода и демократија за која говори нивниот лидер е преточена низ изјавите и однесувањата на членовите и функционерите на СДСМ. Па така, ниту портпаролот на СДСМ во Кавадарци не се издвои од добро обучената армија на Заев - закани, повик за насилство, говор на омраза.

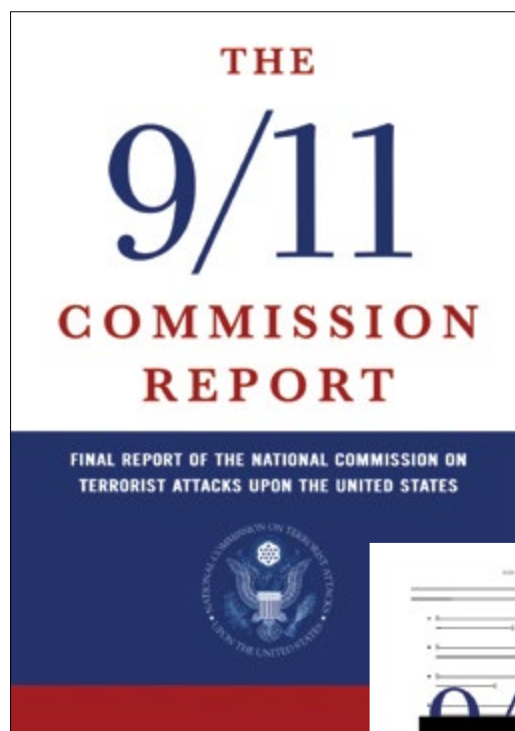
ШТО КРИЈАТ СПОРНИТЕ 28 СТРАНИЦИ ОД ИЗВЕШТАЈОТ ЗА НАПАДИТЕ ОД 11 СЕПТЕМВРИ

Една од работите што се најмалку познати за ова прашање е колкумина од нашите избрани претставници ги прочитале спорните 28 страници. Сметаме дека, најверојатно, само десетина од 535 сенатори и претставници, всушност, се потрудиле да одвојат 30 минути за да ги прочитаат - вели директорот на „28 Пејдис.org“ Мекглинчи

Новинарот Мајкл Смеркониш од „Си-Ен-Ен“ ја заврши својата неделна емисија со дел од класификуваните 28 страници, кои документираат индикации за финансиска поддршка од една странска влада за терористите што ги извршиле нападите од 11 септември. Тој заврши со директна молба: „Господине претседателе, ве молиме објавете ги тие 28 страници пред да се одбележи уште една годишнина од нападите“.

Во петокот, Обама беше домаќин на средбата со кралот на Саудиска Арабија, Салман, во Белата кука. Смеркониш го нагласи фактот дека гостопримството на претседателот дојде една недела пред 14-годишнината од нападите од 11 септември, кои, според поранешниот сенаторот Боб Греам, барем делумно, беа овозможени од финансиската и друга помош од кралството за киднаперите на авионите.

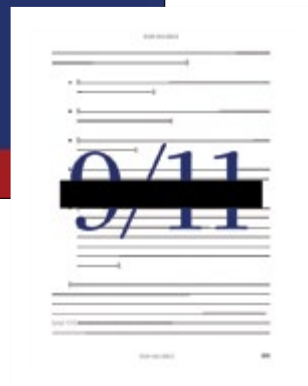
Смеркониш, исто така, истакна дека нацијата обележува и друга годишнина: Помина ед на година или повеќе откако американската разузнавачка заедница беше задолжена да го разгледа декласификувањето на овие 28 страници.

- Со други зборови, разгледувањето одземе не повеќе од 10 дена за секоја страница без решение и тоа е неоправдано - вели Смеркониш.

Во неговата радиоемисија во петокот, Смеркониш разговараше со сенаторот Ранд Пол, поранешниот сенатор Греам и директорот на „28 Пејдис.org“ Брајан Мекглинчи за кампањата да се обелоденат страниците.

- Мислам дека е несоборлив доказот за тоа дека барем некои од киднаперите добиле финансиска и друга поддршка од страна на агентите на Саудиска Арабија. Се сомневам дека кога ќе се објават материјалите, ќе се дознае дека постои мрежа на поддршка за деветнаесетте киднапери, која ѝ овозможила на оваа група на луѓе, во која повеќето од нив не зборуваат англиски јазик, никогаш не биле во САД и имаат многу мало образование, да го извршат нападот од 11 септември - вели Греам.

• • •
Белата кука никогаш не објави еден дел од истражниот извештај на Конгресот за нападите од 11 септември во кој пишува за специфични извори на надворешна поддршка за деветнаесетте киднапери, од кои 15 беа државјани на Саудиска Арабија
• • •

Пол, кој во јуни претстави предлог-закон пред Сенатот, каде што се бара од претседателот да ги обелодени материјалите, рече дека во тие 28 страници постојат работи што сите треба да ги прочитаат и сами да си донесат заклучок.

- Искрено, мислам дека Саудиска Арабија е дел од проблемот во однос на ИСИС, со неселективно пуштање оружје во граѓанската војна во Сирија... како и Катарците - рече Пол говорејќи пошироко за тековното зло на тероризмот на Блискиот Исток.

Ставовите на Пол го засилуваат претходното тврдење на Греам дека континуираната тајност на овие 28 страници, што не дозволува да се стави под лупа финансирање исламскиот екстремизам од страна на Саудиска Арабија, придонесува за подемот на ИСИС.

- Една од работите што се најмалку познати за ова прашање е колкумина од нашите избрани претставници ги прочитале тие 28 страници. Сметаме дека најверојатно само десетина од 535 сенатори и претставници, всушност, се потрудиле да одвојат 30 минути да ги прочитаат - рече Мекглинчи.

ВМЕШАНОСТА НА САУДИЈЦИТЕ ВО НАПАДИТЕ ОД 11 СЕПТЕМВРИ

По нападите од 11 септември, на јавноста ѝ беше кажано дека Ал Каеда дејствувала сама, без државни спонзори.

Меѓутоа, Белата кука никогаш не објави еден дел од истраж-

ниот извештај на Конгресот за нападите од 11 септември во кој пишува за специфични извори на надворешна поддршка за деветнаесетте киднапери, од кои 15 беа државјани на Саудиска Арабија.

Делот од извештајот се чува во тајност и ден-денес.

Претседателот Буш необјасниво цензурираше цели 28 страници од извештајот од 800 страници. Текстот од спорниот дел од извештајот не е само затемнет на некои места туку страниците се целосно празни, само со испрекинати линии, каде што некогаш се наоѓале околу 7.200 збора.

Конгресмените Волтер Џонс и Стивен Линч, кои го имаат прочитано цензурираниот дел, велат дека се апсолутно шокирани од степенот на вмешаност на една странска држава во нападите. Името на државата не го откриваат за да не го прекршат федералниот закон, но затоа му предложише на Конгресот да усвои резолуција во која се бара од претседателот Обама да го обелодени целиот извештај од 2002 година.

Некои информации од класификуваниот веќе протекоа во јавноста, Избришаните страници со информации што се засноваат на документи обезбедени од ЦИА и од ФБИ и покажуваат кон Саудиска Арабија, која се смета за сојузник на САД.

Саудијците ја негираат вмешаноста во нападите од 11 септември, но, наводно, ЦИА во една белешка пронашла несоборливи докази дека претставници од Владата на Саудиска Арабија, меѓу кои и високи дипломати и агенти од разузнавачките служби, им помагале на киднаперите и финансиски и логистички. Според

тие документи, Амбасадата на Саудиска Арабија во Вашингтон и конзулатот во Лос Анџелес директно им помагале на терористите, со што нападите не се само терористички акт, туку и акт на војна.

Доколку се потврдат овие сознанија, ќе се докаже дека киднаперите биле поврзани барем со неколку саудиски претставници и агенти, додека тие се подготвувале за нападите во САД. Всушност, тие добивале помош од високи претставници на Саудиска Арабија од брег до брег:

Лос Анџелес: Дипломатот од конзулатот на Саудиска Арабија Фахад ал Тумаири, наводно, организирал тим за пречек на двајца од саудиските киднапери - Калид ал-Михдар и Наваф ал-Хазми при нивното пристигнување на аеродромот во Лос Анџелес во 2000 година. Еден од тимот за пречек, саудискиот разузнавачки агент Омар ал -Бајуми, излегол од конзулатот во Лос Анџелес и се сретнал со киднаперите во еден локален ресторан. (Бајуми заминал од САД два месеца пред нападите, додека Тумаири бил депортиран во Саудиска Арабија по нападите.)

Сан Диего: Бајуми и уште еден осомничен саудиски агент, Осам Баснан, развиле оперативна база во Сан Диего за киднаперите по напуштањето на Лос Анџелес. Обезбедиле соби, телефони и организирале прихватни средби со проповедникот од Ал Каеда, кој подоцна ќе стане озлогласениот, Анвар ал Авлаки, во џамијата финансирана од Саудиска Арабија, која ја водел тој. (Баснан, исто така, избегал од САД пред нападите.)

Вашингтон: Тогашниот амбасадор на Саудиска Арабија во САД, принцот Бандар и неговата сопруга му испратиле чек во вкупна вредност од 130.000 долари на Баснан додека тој

се грижел за киднаперите. Иако семејството Бандар тврди дека парите биле наменети за лекувањето на, наводно, болната жена на Баснан, парите, сепак, завршиле во рацете на киднаперите.

Бандар и неговата амбасада се поврзуваат со уште една банкарска трансакција до Ал Каеда, поради што во 2004 година банката Ригс во Вашингтон ги откажала услугите за Саудијците.

Следната година биле откриени уште неколку вработени во амбасадата што биле поврзани со терористички дејности, поради што Ријад го повлекол амбасадорот Бандар.

Фолс Чрч, Вирџинија: Во 2001 година, Авлаки и киднаперите од Сан Диего повторно се појавија заедно, овој пат во џамијата Дар ал-Хиџрах изградена со средства од амбасадата на Саудиска Арабија недалеку од Пентагон. Авлаки бил регрутиран да ја води џамијата. Оттаму Авлаки им помогнал на киднаперите да најдат станови и нови лични карти пред да го нападат Пентагон.

Авлаки тесно соработувал со амбасадата на Саудиска Арабија. Држел предавања за исламот во саудиска организација во Мерифилд, Вирџинија, предводена од Бандар. Авлаки избегал од САД околу една година по нападите.

● ● ●
Поранешниот сенатор Греам смета дека е несоборлив доказот за тоа дека барем некои од киднаперите добиле финансиска и друга поддршка од страна на агентите на Саудиска Арабија
● ● ●

Како што претходно објавив во книгата „Инфилтрација“, цитирајќи доверливи американски документи, проповедникот спонзориран од Саудиска Арабија беше накусо приведен на аеродромот „Дон Ф. Кенеди“, но брзо беше ослободен од некој претставник од Саудиска Арабија. Федералниот налог за апсење на Авлаки беше мистериозно повлечен од претходниот ден. Во 2011 година, Авлаки беше убиен од американско беспилотно летало во Јемен.

Херендон, Вирџинија: Вечерта пред нападите, висок владин претставник на Саудиска Арабија, Салех Хусеин престојувал во хотелот „Мериот резиденс ин“, близу аеродромот „Дулес“, истото место каде што престојувале и тројцата терористи чија цел беше Пентагон. Дали тој се сретнал со нив? ФБИ никогаш не дозна. Името на Хусеин не се појави во посебниот извештај на комисијата за нападите од 11 септември.

Сарасота, Флорида: Водачот на нападите од 11 септември Мохамед Ата и уште неколкумина киднапери го посетиле домот на Есам Газави, советник на внукот на саудискиот крал Фахд. Само две недели пред нападите, саудискиот луксузен дом бил напуштен. Три автомобили биле оставени на патеката. Внатре, раскошниот мебел бил недопрен. ■

Извор: „Си-Ен-Ен“, „Њујорк пост“
Превод: Ана Цветаноска

ГРАДОТ НА ДРИМ И ДОМАЌИН НА „СТРУШКИ ВЕЧЕРИ НА ПОЕЗИЈАТА“ И НА „СТРУШКА МУЗИЧКА ЕСЕН“

ВО СТРУГА ЗА ПРВПАТ БИЛА ОТПЕАНА МАКЕДОНСКАТА ХИМНА

Градот во изминативе векови на македонската културна историја ѝ оставил големи дејци и во духовна и во световна смисла. Создавачите на македонска химна одамна не се меѓу живите, а не постои ниту куќата среде струшката чаршија во која таа за првпат била изведена. Но, стружани не го забораваат овој историски чин. Тие секоја година пред Нова година се секаваат на делото на храбрите сограѓани

Пишува | Невена Појовска

„Како Струга нема друга“ е позната изрека, која веднаш ви паѓа на ум кога влегувате во градот на поезијата, на Дрим, на Миладиновци, на Ристо Крле, на Владо Малески, автор на македонската химна, на тесните улочки, чаршијата, дуќаните со кепеноци, на единствената ранохристијанска базилика...

Ако не знаете каде да испиете кафе во Струга, веднаш ќе ве упатат околу течението и изворите на Дрим, или во кафулињата покрај езерото и кулното „Пливалиште“, за

кое стружани со гордост велат: „И да знајте, од Градиште до Ливадиште најубо е на Пливалиште“.

Историските податоци велат дека Енхалон бил староантички град и претходник на денешна Струга, а според некои археолошки наоди, бил основан од припадниците на македонското племе Десарети. Стариот историчар Полибие дава податоци за борбите меѓу Долномакедонците и македонското племе Десарети во охридскиот регион и тврди дека кралот Филип Втори го зазел Енхалон во 334 година пред нашата ера.

● ● ●
„И да знајте, од Градиште до Ливадиште најубо е на Пливалиште“

Во 148 година пред нашата ера градот потпаднал под власта на Римјаните, за кои се смета дека во близина го изградиле прочуениот Кандавски пат, подоцна наречен, „Виџа Егнација“ за да го поврзат Рим, преку Драч и Солун, со новоосвоените територии во Мала Азија.

- Струга во текот на историјата менувала најразлични господари. Секој од нив на свој начин оставал дел од својата култура во Струга. Од времето на македонските кралеви е добро сочуваниот бронзен шлем пронајден на локалитетот „Св. Илија“ кај село Делогожда, кој денес се чува во Струшкиот музеј. Од времето на раниот христијански период потекнуваат базиликите во селата Радолишта, Октиси и Делогожда, раскажуваат стружани.

Од времето на преродбата потекнуваат многубројни цркви во Струга и околината, во сите населени места со христијанско население. Сите нив ги карактеризира познатиот посебен стил во архитектонски поглед, посебно со богатите и вредни резбани иконостаси на кои се наоѓаат многубројни престолни и празнични икони, а внатрешноста на црквите ја краси ѕидниот фрескоживопис. Најпозната меѓу црквите во Струга е градската соборна црква „Св. Ѓорѓија“, со извонреден иконостас во резба, а содржи и богата колекција на икони.

Струга има развиен езерски и културен туризам. Манифестацијата „Струшки вечери на поезијата“ привлекува голем број домашни и странски туристи во текот на летото.

- Кога ќе пукне туристичката сезона Струга наеднаш се изменува, небаре низ чаршијата пројурил свети Ѓорѓија на бел коњ и со копје им ја

пуштил застојаната крв и сè се раздвижило - велат старите стружани.

Кон крајот на август и почетокот на септември во Струга се собираат поетите и музичарите од цел свет. „Струшките вечери на поезијата“ цели пет децении градот мостови на поезијата со кои ги поврзуваат сите светски континенти, додека „Струшка музичка есен“ е единствената манифестација во Република Македонија што четири децении обединува дебати, знаења и можности и претставува отворена платформа за размена на научните идеи и сознанија кај нас.

И двете манифестации го негуваат култот на основоположниците на овие манифестации, кои говорат за долга и богата културна традиција на Струга, градот, кој во изминативе векови на македонската музичка историја ѝ оставил големи музички дејци и во духовната и во световната музика. Во Струга за првпат е отпеана и македонската химна, а и стружани во изминативе децении се вклопија во изградбата на овие манифестации и даваат голем придонес во нивниот развој. Химната на Република Македонија е напишана од Владо Малески, а за првпат била изведена на пречекот на новата 1942 година во Струга во куќата на Сотир Шута.

- Со оглед на околностите, тоа секаде се прави да не падне в очи, дочекот на Нова година имаше за цел да се собере

младина и под оваа форма да се разговара за престојниот вооружен отпор против фашизмот. Тогаш се информирав и за нападот на полицискиот учесток во Прилеп и за нападите во Куманово. Што се однесува до програмата за дочек на Нова година, јас, Боро Пута и Димче Кошарко, ја подготвивме песната „Денес над Македонија“, која набрзо потоа ќе стане најпопуларна песна во цела Македонија и која

до ден денеска се одржува како еден вид македонска химна - рекол Малески.

Меѓу присутните бил и блискиот пријател на Малески, Никола Кочоски.

- Бев поканет од мојот другар Јосиф Миса да присуствувам на новогодишната играчка во домот на Сотир Шута. Кога влегов во горните одаи на куќата пријатно бев изненаден од амбиен-

...
Химната на Република Македонија е напишана од Владо Малески, а за првпат била изведена на пречекот на новата 1942 година во Струга во куќата на Сотир Шута

тот во кој се пееше песната „Денес над Македонија“ за чие име дознав во текот на вечерта. На гитара свиреше и пееше Владо Малески. Песната ја пееше со восхит, а присутните со смиреност го следеа и потпевнуваа. За песната беа изречени многу убави зборови потенцирајќи дека во нејзината содржина е сета македонска историја и иднина. Таквата пријатна атмосфера овозможи и сериозен разговор кога за првпат бевме информирани за успехите во војната што се води против фашизмот, како и за првата вооружена акција на македонските борци со нападите во Прилеп и во Куманово - рекол Кочоски.

За првпат химната, официјално, била испеана од триото: Никола Бадев, Васка Илиева и Александар Сариевски.

Создавачите на македонска химна одамна не се меѓу живите, а не постои ниту куќата среде струшката чаршија во која таа за првпат била изведена. Но, овој историски чин стружани не го забораваат. Тие секоја година пред Нова година се сеќаваат на делото на храбрите сограѓани. ■

ЛУЗНИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД НЕ МОЖАТ ВЕДНАШ ДА СЕ ЗАЛЕЧАТ

Психопрофилот на една нација е процес на кој треба да се мисли од првиот здив на детето. Мојот народ е чесен, вреден, напатен народ со многу историски лузни. Тие лузни не можат веднаш да се залечат, туку и во идните, 50, 100 години ќе бидат актуелни. За да бидат залечени, треба многу психологија, вели професорот Чепреганов

Пишува | Александра М. Бундалевска
Фојто | Горѓи Личовски

Невропсихијатарот професор д-р Методи Чепреганов е европски и светски експерт по епилептологија. Во неговата биографија е запишано дека е автор на 25 монографии и на 22 стручни книги, главно на француски јазик, а неговата научна работа е поврзана со болестите на главата и на мозокот. Заедно со Теодора Костовска, професор по уметност на живеење, се автори на книгата „Стрес, несоница, анксиозност, депресија“, на „Стресот и ние“, а во брзо време се очекува и новата книга.

■ Професоре Чепреганов, што претставува стресот и какви видови стрес постојат?

ЧЕПРЕГАНОВ: Ако на мајката-планета постојат шест кардинални проблеми, а тоа се загадувањето на водата, загадувањето на воздухот, загадувањето на почвата, генетски модифицираната храна и биолошките војни, шестиот најголем проблем е екологијата на духот. Кога зборуваме за екологија на духот, тоа се однесува на нашите интерперсонални односи. Екологијата на духот е секојдневие. Во еден дел од

животот сме сами, но во најголем дел од животот сме во контакт – со семејството, на работа, на улица... Екологијата на духот е носител на стресот. Стресот е надворешна сила, која може да биде физичка, хемиска, најчесто психолошка. Една навреда, физички напад која напаѓа една личност, егото, нејзиниот интегритет поради каква било причина, која може да биде намерна, ненамерна, случајна. Ние живееме во една хомеостаза, односно физиолошка рамнотежа. Секој од нас се труди да биде во психолошка рамнотежа. Хомеостазата, односно рамнотежата ја обновуваме секоја вечер, со спиење. Сонот е земање енергија, обновување на нашите физиолошки функции што сме ги истроиле преку денот. Вториот многу важен физиолошки момент, надвор од стресот, е факторот на таканаречената апоптоза. Тоа е физиолошки закон на природата. Ние се трошиме, нашите клетки програмирано стареат и умираат. Стареењето е еден нормален процес. Најглавниот фактор за да одржите добра хомеостаза е да имате добра екологија на духот, да го чувате тоа што ви го дала мајката природа. Стресот прави дисхармонија. Ние

во животот сме изложени на многу ризични фактори. Тоа е начинот на кој живееме, начинот на кој се храниме, начинот на кој се однесуваме. Главните ризични фактори за секој од нас се хипертензијата, шеќерната болест, хиперлипидемијата. Во последните 20-30 години на чело на овие фактори е стресот.

■ Што му прави стресот на човечкиот организам?

ЧЕПРЕГАНОВ: Стресот е фактор кој влегува како една перцептивна информација однадвор во вашата хомеостаза и ја нарушува. Стресот не е ништо друго, туку една хормонална дисхармонија. Кога сте под стресна состојба, адреналинот е енорно зголемен. Хормоните влегуваат во играта и веднаш го активираат автономниот, симпатичниот нервен систем кој ја прави клиничката експресија. Резултатот е: тресење, потење, чукање на срцето, болки во стомакот. Почнуваат многу симптоми за кои луѓето не се свесни. Има акутен стрес и хроничен пролонгиран стрес.

■ Какви се последиците врз здравјето што ги прави пролонгираниот хроничен стрес?

ЧЕПРЕГАНОВ: Хроничниот пролонгиран стрес е многу поопасен. Сите наши органи во телото се разиграни. Ако една стресогена состојба се повторува во текот на денот два-три пати, месец-два или пак година-две или повеќе, таа веќе прави хронична дисхармонија на функциите на хормоните и доведува до хроничитет што го нарекуваме психосоматска болест. Тоа го нарекуваме менаџерска болест во која спаѓаат многу болести – астма, егезем, срцеви заболувања, инфаркт, мозочни удари и последните години се јавува една нова наука која се вика психоневроимунологија. Тоа значи дека дејствува на нашиот имунитет и тука започнува раѓањето на туморите.

■ Дали е научно докажано дека стресот го намалува имунитетот во организмот и со тоа се создава подлога за развој на разни тешки заболувања, меѓу кои и карциномот?

ЧЕПРЕГАНОВ: Да. Имуитетот опаѓа поради хроничитет во рамнотежата на хормоните. Не страдаат само хормоните. Имаме и неуромодулатори и неуромедијатори кои се главните извршители на секо-

ја стресогена состојба во нашиот организам. Штом се тие хронично активни, логично е дека по извесно време ќе дојде до психосоматска болест.

■ Како да се заштитиме, дали може да се излекува стресот? Дали поединецот може свесно да го контролира стресот?

ЧЕПРЕГАНОВ: Сè е менливо и сè е минливо, сè тече, сè се менува. Тоа е аксиомот на нашиот живот и човекот мора да го сфати тоа. Има состојби кои организмот не може да ги помине туку-така, а тоа се смртта и болест. Од стресот може да се одбранеме ако имаме капацитет да почувствуваме дека нападот што следува ќе ни направи проблем. Едноставно, да го елиминираме. Евреите имаат многу добар аксиом: Сега помина, ама не го видов.

■ Секоја нација има свој психопрофил. Каков е психопрофилот на Македонецот?

ЧЕПРЕГАНОВ: Со ова прашање се занимаваме заедно со Теодора Костовска, која е професор по уметност на живеење. Психопрофил на една нација значи зрелост, созревање. Тоа е процес кој не се прави

во 24 години, туку во сто, двесте години. Бев вчудовиден кога во многуте книги што ги консултиравме видовме дека на прво место се Евреите, потоа следуваат Ерменците, а Маврите се на трето место. Една голема нација, како Америка не е високорангирана, а тоа е така поради миграциите. Луѓето се дојдени од сите страни на светот, културата е разводната и тоа е тој цивилизациски момент, кој се нарекува миграциски синдром. Старите народи имале повеќе време да искристализираат фундаментални норми. Основниот мотив во тоа созревање е воспитанието, едукацијата, но и државата, односно уредувањето. Психопрофилот на една нација е процес на кој треба да се мисли од првиот здив на детето. Мојот народ е чесен, вреден, напатен народ со многу историски лузни. Тие лузни не можат веднаш да се залечат, туку и во идните, 50, 100 години ќе бидат актуелни. За да бидат залечени тие лузни, треба многу психологија, многу работа на едукација. Само зрел народ со знаење може да дава соодветни одлуки.

■ Според последните податоци од Фондот за здравство, секој трет Македонец во првите шест месеци годинава испил по една кутија дијазепам. Од каде таа потреба неконтролирано да се пијат толку многу апчиња?

ЧЕПРЕГАНОВ: Главниот проблем е егзистенцијата. Несигурноста во секојдневието прави да бидеме возбудени. Тоа е голем стресоген фактор. Егзистенцијалниот проблем носи со себе друг фактор што го викаме ерозија на интелектуалната вредност. Ако во една земја не се цени интелектуалниот квантум и знаење на еден човек, а ја цените партиската подобност, се случува катастрофа.

■ Како да се искорени оваа навика за голтање таблети?

ЧЕПРЕГАНОВ: Секогаш има шанси да се искорени оваа навика. Тоа е општествен процес и луѓето што се одговорни мора да го познаваат, да го совладаат и да работат. Решение има секогаш. Конфуције вели: Умот царува, а снагата гние. Сепак, треба да му се препуштиме на умот, тој да не води. ■

(1941-1942)

УЛОГАТА НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА ВО РЕАЛИЗИРАЊЕТО НА ИДЕЈАТА ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКО-ГРЧКА УНИЈА

На втората седница на новата југословенска влада под претседателство на Слободан Јовановиќ, одржана на 13 јануари, било поставено прашањето за склучување на југословенско-грчкиот договор за Балканска унија

Пишува | м-р Александар Манојловски

(ВТОР ДЕЛ)

Разговорите меѓу претставниците на Југославија и на Грција биле завршени речиси во моментот на паѓањето на владата на Душан Симовиќ. Самиот чин на потпишувањето на договорот за **БАЛКАНСКАТА УНИЈА** меѓу Кралството Југославија и Кралството Грција, спроведен под покровителство на британската влада, бил извршен на 15 јануари 1942 година во Лондон на официјална церемонија организирана во една од салите на британското Министерство за надворешни работи, секако, со очигледна намера на сите да им биде јасно дека е тоа дело зад кое стои владата на Велика Британија. На потпишувањето биле поканети да присуствуваат А. Д. Бидл и Александар Е. Богомолов. Бидл со задоволство ја прифатил поканата, додека Богомолов, под изговор дека нема добиено инструкции од Москва, одговорил дека не може да присуствува. Поради ваквиот одговор и американскиот пратеник бил замолен да не присуствува на потпишувањето.

На потпишувањето, со кое се предвидуваало воспоставување на мошне тесен сојуз меѓу двете земји по завршувањето на војната, како претставници од југословенска страна присуствувале С. Јовановиќ, М. Нинчиќ, М. Милановиќ, И. Јукиќ, државен потсекретар во југословенското Министерство за надворешни работи, од грчка страна покрај

претседателот на владата и министер за надворешни работи Цудерос, присуствувале Хараламбос Симополус и Романос, советник во грчката амбасада во Лондон и од британска страна Антони Идн, придружуван од М. Палариет, М. Рендел и О. Сарџент.

Во преамбулата на договорот за Балканска унија, меѓу другото, се констатира дека **„со цел да се обезбеди независност и мир на балканските држави основното начело на нивната политка треба да биде начелото ‘Балкан на балканските народи’“**.

Со договорот било предвидено создавање на постојани органи на Унијата: политички, економско-финансиски, воен орган и постојано биро. Политичкиот орган го сочинувале министрите за надворешни работи, економско-финансискиот орган по два члена од секоја влада, надлежни за економските и за финансиските работи, додека постојаното биро имало две секции: политичка и економско-финансиска. Постојаниот воен орган го сочинувале шефовите на националните генерал-штабови, но покрај тоа било предвидено и создавање на заеднички генерал-штаб на националните вооружени сили. Покрај овие постојани органи, била предвидена и можноста председателите на Министерските совети на државите кои ја сочинуваат Унијата, да се состануваат ад хок и да разменуваат мислења по прашањата што ја интересираат Унијата. Исто така, биле

предвидени и редовни состаноци на парламентарните делегации на државите од Унијата.

Договорот за Балканска унија предвидувал соработка на три најважни полиња: **економско, политичко и воено**. Степенот на предвидената интеграција бил завиден, бидејќи се планирало формирање на царинско-монетарна унија, усвојување на заеднички економски и одбранбен план.

Двајцата монарси, југословенскиот и грчкиот, биле посебно задоволни од постигнатиот договор, нагласувајќи дека тој е **„потврда на старото пријателство“** и истовремено ветувајќи **„нераскинливо пријателство“** меѓу нивните народи. По потпишувањето на договорот, грчкиот крал Ѓорѓе II за кралот Петар II и југословенската влада приредил свечен ручек.

Во текот на 1942 година и 1943 година, на седниците на југословенските влади повремено станувало збор и за договорот, и тоа кога најчесто на дневен ред било поставувано прашањето за надворешната политика на Југославија. Реакциите, главно биле позитивни, но некои од министрите изнесувале и критични гледишта. На седницата на владата одржана на 21 октомври 1942 година, министерот д-р Бањанин, во своето подолго експозе, иако договорот во принцип го сметал како добар, сепак неговото склучување го оценил како минус за надворешната политика на југословенската влада **„со оглед на фактот дека советска Русија тој договор неповолно го примила“**. Министерот Крњевиќ, на седницата на владата од 11 ноември 1942 година, остро ја критикувал воспоставената практика на Министерството за надворешни работи да не ги информира сите членови на владата за својата активност. Тој се жалел дека за не-

кои работи бил дополнително информиран од Нинчиќ, додека за многу работи дознал **„на улица од странците или некако случајно“**. Оценувајќи го југословенско-грчкиот договор како **„рамка без содржина“**, Крњевиќ ја нагласил потребата тој **„да се дополни и да се разработат сите односи кои ги предвидува договорот“**.

За договорот разговарале и највисоките владини претставници на двете земји – потписнички. Еден таков состанок бил одржан во Лондон, на 26 септември 1942 година, на иницијатива на грчкиот премиер Емануел Цудерос. Состанокот бил свикан со цел да се разменат мислења за надворешно-политичките проблеми, пред кој би биле поставени двете страни непосредно по завршувањето на војната. На состанокот од југословенска страна присуствувале: претседателот на кралската југословенска влада Слободан Јовановиќ, министерот за надворешни работи д-р Момчило Нинчиќ, неговиот помошник Владимир Милановиќ и југословенскиот амбасадор при Кралството Грција Светозар Рашиќ, додека од грчката страна, покрај претседате-

лот Цудерос, присутни биле Државниот потсекретар за надворешни работи Танасис Агнидес и грчкиот амбасадор при Кралството Југославија, Симон Дијамандопулос.

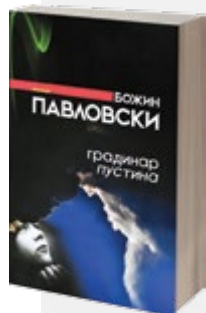
Создавањето на Балканска унија ѝ одговарало на интересите на Велика Британија, која преку овој Сојуз настојувала да ги сочува своите позиции на Балканот. Меѓутоа, во подоцнежните меѓусојузнички односи многу брзо созрел принципот за поделба на интересни сфери, кој априори ги исклучувал сојузите или униите на малите земји, така што тие постепено престанувале да постојат. Во текот на 1943 година, Балканската унија престанала да постои, иако ниту една од договорените страни не го откажала договорот. Големите сили своите интереси ги решиле со директни спогодби, со што станале излишни дотогаш постоечките форми на балканска соработка.

На крајот мора да се потенцира дека, во сите пресметки за формирање на федерации, конфедерации и униии, британските политичари и политичарите од југоисточна Европа и Балканот, Македонија секогаш ја сметале за дел од Кралството Југославија и во повоеното уредување на Европа, требало да остане негов дел. ■

(КРАЈ)

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Градинар пустина
Божин Павловски

2

Светиот пат
Раде Силјан

3

Кругот на животот
Јован Илиески

4

Измени ме
Андреј Блатник

5

Здивот на тишината
Јован Дамјановски

„КИРИЛ И МЕТОДИ WHO ARE YOU“ И „ЕЛЕКТРА“ НА ЕВРОПСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ

Овации за македонските претстави во Букурешт

Овој чин е историски настан и е најубавиот подарок за националниот празник 8 септември - Денот на македонската независност, кој покажува дека со Кирил и Методи се освојува врвот на европската култура, рече Панде Лазаров, амбасадор на Република Македонија во Романија

Претставите „Кирил и Методи who are you“ и „Електра“ учествуваа на Европски театарски фестивал, каде што беа испратени со овации од публиката.

Европската праизведба на пиесата „Кирил и Методи who are you“ од Јордан Плевнеш во режија на Марин Кочовски, а во изведба на Народниот театар од Прилеп, беше изведена на Големата сцена на Националниот театар во Букурешт и наиде на одличен прием кај фестивалската публика, која ја награди со долготрајни овации. Јордан Плевнеш со оваа драма го достигнува врвот на својата естетика, која е богатство не само за Македонија, туку и за Европа и за светот. Режијата на Мартин Кочовски беше оценета како револуционерно пледоаје, кое од светот на Бертолд Брехт влегува со импозантна сила во светот на Плевнеш. Играта на актерите на прилепскиот театар и на гостите од Бугарија и од Грција, беше оценета како вистинска фасцинација.

- Овој чин е историски настан и е најубавиот подарок за национал-

ниот празник 8 септември - Денот на македонската независност, кој покажува дека со Кирил и Методи се освојува врвот на европската култура - рече Панде Лазаров, амбасадорот на Република Македонија во Романија.

Претставата „Електра“, пак, се одигра пред полна сала со 800 посетители, кои ја поздравиле актерската екипа со 15-минутен аплауз и овации.

Актерката Дарја Ризова доби најсилен аплауз, Македонија и МНТ се претставија во најдобро светло, како сериозен театар и сериозна театарска земја пред театарската публика во Букурешт, но и пред театрите од другите земји (Албанија, Русија, Хрватска, Словенија, Грузија, Италија, Црна Гора и Романија).

- Им покажавме што значи ризичен, анархичен, опасен и отворен театар, театар на новото време за новите генерации - изјави режисерот Андриј Жолдак за Романската национална телевизија. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Афродита Николова

ВО НАЛЕТОТ НА ВЕТРОТ

Еве го огледалото што го бараш,
ова наросено стакло во кое се
огледува нашиот Бог.
Прости ми
ќе речеш во себе
пред мостот мравки во срцето од
оваа дива вегетација.
Погледни, сенката од кукичката на
полжавот го крие
белегот на тревата по кој се
разликува од недопреното стебло.
Види - мајчина душичка - можеби
кај цветот
сребрените патеки се невидливи за
голо око
но сонцето ми ги вдлабнува во
дланките
како седеф во украсна рамка од
огледало.
Со часови ќе преговараме за
вистината
но овде веќе сè е предвидливо:
одлуката на јачменот да процвета
е одлука да умре
овде дождот им се враќа на птиците
во вдлабнатините од патот
во паркот едно бебе цица од
градата на мајка си
ја чита воздушната патека на
ластовиците над нашите глави
уште пред да научи да каже мамо -
Знам што ќе изустуиш
уште пред да ја накривиш усната
во правецот каде што мртвите ги
испраќаме.
Во право си,
во налетот на ветрот никој не е
безбеден
но ноќите си минуваат како ништо
да не е тајно.

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

Лежечки акт

„Лежечки акт“ е дело на италијанскиот уметник Амадео Модилијани. Сликата е создадена меѓу 1917 и 1918 година.

Сликата на гола жена како лежи е една од најпознатите дела на Модилијани и е дел од серијата акти кои тој ги наслика за пријателот и продавач на уметнички дела,

Леополд Зборовски. Кога била изложена на првата и единствена самостојна изложба на Модилијани во париската галерија, ја шокирала јавноста. ■

ТОП 5 НАЈГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1
ВОЕНА СОБА
WAR ROOM

Заработка: 9.400.000 \$

Жанр: драма
Режија: Алекс Кендрик
Актери: Присила Ц. Ширер, Т. Ц. Стелингс, Карен Еберкромби

2
ДИРЕКТНО ОД КОМПТОН
STRAIGHT OUTTA COMPTON

Заработка: 8.900.000 \$

Жанр: драма
Режија: Ф.Гери Греј
Актери: О'Ши Џексон Јуниор, Кори Хокинс, Џејсон Мичел

3
ПРОШЕТКА ВО ШУМАТА
A WALK IN THE WOODS

Заработка: 8.400.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Кен Квапис
Актери: Роберт Редфорд, Ник Нолти, Ема Томсон

4
НЕВОЗМОЖНА МИСИЈА: ОДМЕТНИЦИ
MISSION IMPOSSIBLE - ROUGE NATION

Заработка: 7.200.000 \$

Жанр: акција
Режија: Кристофер Мекори
Актери: Том Круз, Ребека Фергусон, Џереми Ринер

5
ТРАНСПОРТЕР: НАСЛЕДСТВО
THE TRANSPORTER REFUELED

Заработка: 7.100.000 \$

Жанр: акција
Режија: Камил Деламааре
Актери: Ед Скреин, Лоан Чабанол, Реј Стивенсон

ИНТЕРВЈУ НАТАША ПОПЛАВСКА, РЕЖИСЕРКА НА „ЧИКАГО“

НЕ МОЖЕВ ДА ОСТАНАМ РАМНОДУШНА НА ВАКВО СОВРШЕНО ТЕАТАРСКО ДЕЛО

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Емил Пејров и Доријан Миловановиќ**

На сцената на Македонскиот народен театар (МНТ) за 26 септември е закажана премиерата на мјузиклот „Чикаго“. Режијерка на првиот мјузикл со лиценца кој се поставува на сцената на македонските театри е Наташа Поплавска, која уште пред десет години првпат стапила во контакт со агентот кој ги застапува авторските права на творците на светски познатиот мјузикл.

Публиката може да очекува да види вистинско шоу на сцената на МНТ, кој ги има сите можности за изведба на мјузиклот „Чикаго“. Мјузиклот е копродукција меѓу МНТ, Македонската опера и балет и Македонската радио телевизија.

■ Мјузиклот „Чикаго“ е првиот мјузикл со лиценца кој ќе биде поставен во Македонија по сите параметри на Бродвеј. Како успевате да дојдете до лиценцата?

ПОПЛАВСКА: Да, мјузиклот „Чикаго“ е првиот бродвејски мјузикл со лиценца кој нашата публика ќе може да го види. За да ја добијам лиценцата, со бродвејскиот агент кој ги застапува авторските права на творците на мјузиклот „Чикаго“, првпат стапав во контакт пред точно девет години, а пред три години официјално ја добив лиценцата. Со тоа им овозможив на двете најголеми театарски куќи да влезат во продукција на мјузиклот „Чикаго“ и да го прифатат предизвикот.

■ Мјузиклот е копродукција меѓу МНТ, Македонската опера и балет и Македонската радио телевизија. Ќе има многу музика, танц и песна на сцената. Колку вкупно актери, пејачи, музичари, танчари, односно кој сè ќе учествува во овој проект?

ПОПЛАВСКА: „Чикаго“ е комплицирана театарска форма, земајќи предвид дека вклучува голем број учесници, а ја сочинуваат вкупно 70 изведувачи: актери, балетски играчи, оперски пејачи, оркестар. Секако, во заднината на изведувачите стои голема авторска екипа, техничка екипа, продуценти, музички продуценти, асистенти, така што се работи за огромна екипа која

ја вложува својата креативна енергија во реализацијата на мјузиклот „Чикаго“.

■ Каков предизвик беше за вас работата на „Чикаго“?

ПОПЛАВСКА: Долго време ми е предизвик да работам на театарската форма мјузикл. Повеќе од десет години ја истражувам оваа форма и на македонската театарска сцена поставувам кабарета, музички и балетски претстави и мјузикли. Многу од нив се покажале успешни и за многу од нив се барала карта повеќе. Следствено на мојот режисерски пат, голем предизвик ми беше да се донесе мјузиклот на македонските театарски сцени на вистински начин. Затоа долго време работам на оваа тема, сè со цел да го поставам на македонската театарска сцена познатиот бродвејски мјузикл „Чикаго“. Едно време се чувствував како да се борам со ветерници, како Дон Кихот, но еве сонот се остварува благодарение на поддршката на Министерството за култура на Република Македонија, кое имаше слух за развивање на мјузиклот како жанр на нашата театарска сцена.

■ Пред речиси една деценија, мјузиклот „Чикаго“ ги собра сите важни филмски награ-

Улогите на Велма Кели и Рокси Харт во првиот мјузикл со лиценца кој се поставува во Македонија ги толкуваат актерките Арна Шијак и Јелена Јованова, а главната машка улога му е доверена на Жарко Димоски

ди, Ричард Гир и Рене Зелвегер освоија „Златен глобус“ за најдобри улоги, а Кетрин Зета Џонс освои оскар. Кој ги толкува главните улоги во македонската постановка на мјузиклот „Чикаго“?

ПОПЛАВСКА: Во улогите на Велма Кели и Рокси Харт и ќе ги видите актерките Арна Шијак и Јелена Јованова. Додека, пак, главната машка улога ја толкува актерот Жарко Димоски како гостин од Театар Комедија.

■ Бидејќи ова е мјузикл со лиценца, до кои правила треба да се придржува екипата која го подготвуваше овој проект? Кој е автор на кореографијата и на музиката?

ПОПЛАВСКА: Најважното од сè е дека мјузиклот мора да се изведува во живо и по музиката и драмскиот текст кои се во оригиналната бродвејска верзија, за првпат изведена во 1975 година. Едно од важните правила за формата на самиот мјузикл е дека требаше да се задржи чез-танцот и стилот на познатиот кореограф и режисер Боб Фоси, кој ги освои не само бродвејската сцена, туку и филмското платно со многу негови мјузикли, како што се: „Кабаре“, „Сиот тој чез“, „Слатко милосрдие“ и многу други. Тој заедно со своите соработници

Фред Еб (текстописец) и Џон Кандер (композитор) го создаваат и мјузиклот „Чикаго“. А во мојата постановка на мјузиклот кореограф е Олга Панго со соработниците, балетскиот педагог Ирена Лозинска и кореографот Игор Киров.

■ Што е она што Вам најмногу Ве импресионира во мјузиклите?

ПОПЛАВСКА: Она што мене ме импресионира е токму сложеноста на оваа театарска форма и соработката со разни видови уметници. Истовремено морам да признаам дека посебно ми се допаѓаат мјузиклите што ги создале токму Боб Фоси, Фред Еб и Џон Кандер, затоа што во нивните приказни ќе слушнете не само убава и богата музика, која е основата на овој театарски жанр, туку приказната, драмските ситуации и текстовите на песните се длабоки, искрени и емотивни. Многу од стиховите публиката ги памети, многу од песните остануваат во трајна меморија на публиката, како што се: „Life is cabaret“, „Money makes the world go around“, „All that jazz“ и многу други. „Чикаго“ е мјузикл кој ги освои театарските сцени ширум светот, ги освои срцата на милиони гледачи, а јас не можев да останам рамнодушна на вакво совршено театарско дело.

■ Каква иднина му предвидувате на „Чикаго“? Ќе може ли да го видат и гледачи од другите градови, освен Скопје?

ПОПЛАВСКА: Мислам дека „Чикаго“ ќе ја забавува нашата публика, овозможувајќи ѝ во текот на целиот мјузикл да ужива во прекрасните ноти, песни, кореографии и костими што ги изработи мојот долгогодишен соработник Александар Ношпал, полнејќи ги очите со визуелниот дизајн на сцената, кој го изработи сценографот и видеоартист Емил Петров. Се надевам дека мјузиклот „Чикаго“ долго време ќе опстои на сцената на Македонскиот народен театар, а можност да ја видат ќе имаат голем дел од нашата публика.

■ Работејќи на олку комплексен проект, дали откријте досега неоткриени таленти што ги поседуваат актерите, танчарите, музичарите?

ПОПЛАВСКА: Сите актери што се вклучени во проектот поминаа низ процес на заедничка работа, по која беа одбрани за улогите што ќе ги толкуваат. Поминаа низ работа со високи професионалци од македонската опера и балет, како што е работата со диригентката Бисера Чадловска, со чез-пејачката и музичарка Марија Димитријевиќ. Работата со кореографите и огромниот напор што го дадоа вроди со плод, а дали откриј не откриени таленти, ќе оставам публиката да види.

■ Премиерата е планирана за крајот на септември. Дали гледачите ќе видат вистинско шоу на сцената на МНТ?

ПОПЛАВСКА: Публиката може да очекува дека ќе види вистинско шоу на сцената на МНТ, кој ги има сите можности за изведба на мјузиклот „Чикаго“. Актерскиот, танчарскиот и музичкиот потенцијал на нашите театри е огромен, па затоа очекувам дека оваа театарска форма во Македонија допрва ќе се развива. Се разбира, поставувањето на мјузиклот „Чикаго“ бараше дополнителен напор, вложување и висока професионалност кај целиот тим за да може успешно да се реализира овој проект. ■

ПО ОСУМНАЕСЕТ ГОДИНИ,
ПОЕЗИЈАТА НА АДОНИС
ПОВТОРНО СЕ СЛУШНА ВО СТРУГА

АДОНИС: МАКЕДОНИЈА ЈА ПРЕПОЗНАВААТ ВО СВЕТОТ ПО „СТРУШКИТЕ ВЕЧЕРИ НА ПОЕЗИЈАТА“

Формирањето на Исламската држава е сосема неприродно, а сето она што го прават нејзините припадници е зло. Ова е интернационален, меѓународен конфликт, кој ги опфаќа сите и кој го менува општеството, вели најпознатиот сириски поет Адонис -добитник на „Златен венец“ на СВП во 1997 година и актуелен кандидат за Нобелова награда

Пишува | Невена Појовска

По осумнаесет години, во Струга повторно се славеше творештвото на најголемиот современ арапски поет, Али Ахмад Саид, кој пишува под псевдонимот Адонис. Адонис беше споменуван како сигурен добитник на Нобеловата награда во 2011 година, а во најтесен круг е и последниве години, додека во 1997 година го доби „Златниот венец“ на СВП.

Сириец по раѓање, Иранец по државјанство, Арап по генетската припадност, Европеец по образование, овој поет со своето творештво ги брише границите меѓу културите и цивилизациите, укажувајќи колку светот, особено денес, е поврзан со безброј нишки кои прават емоциите на сите жители на нашата планета да бидат исти по својата содржина и по својата насоченост, и покрај сите разлики.

„Струшки вечери на поезијата“ ја црпат својата сила од вербата дека поетската реч може да влијае и да ја промени човечката суштина. Многумина кои биле тука, на овие незаборавни фестивалски денови, со нескриено

чудење се прашувале како една мала земја може да биде толку голема, за да ја празнува поезијата со такви незаборавни свечености? Оваа година се одбележа еден голем јубилеј - 50 години од воспоставувањето на најголемата светска награда за поетско творештво - „Златниот венец“. Најголема е заради исклучителната листа на поети кои биле наградени со неа, листа на кои се нашле, сега веќе класиците на поетската уметност од втората половина на 20. и почетокот на 21. век. Што би додале Вие?

Македонија како географски мала земја, многу прави за поезијата и за културата. Поезијата може да се препознае исто како што Македонија се препознава по фестивалот „Струшки вечери на поезијата“ во светот. Затоа сум многу среќен што и јас сум еден од добитниците на „Златниот венец“ на СВП - рече Адонис.

Адонис е роден во Сирија, Латакоја, во семејството Алавите и уште како многу млад почнал да пишува поезија. Во 1947 година почнува да студира во Дамаск, а во 1954 година дипломира филозофија. Во 1955 година бил вмешан во сириските

активности на социјалнационалистичката партија и бил осуден на шест месеци затвор. Откако бил ослободен во 1956 година, се сели во Бејрут, Либан каде ги основал литературните списанија „Поезија“, „Станд“ и други, кои имале големо влијание врз развојот на модерната арапска поезија. Оттогаш тој се откажал од пансиристката идеологија, која станала панарапска и се оддалечил од политиката. Но, актуелните настани на ова тло не оставаат никого рамнодушен, па Адонис и овојпат се произнесе за ситуацијата во Сирија и за мигрантите.

Сирија и Либан се двете ваши поранешни татковини. Земји од кои доаѓате. Во моментот сте во Македонија и кажете ни што би можел еден поет да претпочита како историска норма? Пред сè, поради актуелната ситуација во овој регион?

Во Ирак, Сирија и во сите земји од соседството - сите арапски земји подеднакво имаат слични проблеми. Треба да се разбере историјата на секоја земја поединечно, но и историската комуникација, историското општење поединечно. Ние како Арапи, без разлика дали сме муслимани или немуслиманите, сме во иста положба бидејќи живееме заедно, иако повеќето Арапи се муслимани. Но, и христијаните што живеат на овие простори се во иста ситуација. Ова се држави со висока култура, традиција и историја..., вели Адонис.

Причината за големиот наплив на емигранти во Европа е формирањето на Исламската држава...

Формирањето на Исламската држава е сосема неприродно, сето она што нејзините припадници го прават е зло. Ова е интернационален, меѓународен конфликт, кој ги опфаќа сите и кој го менува општеството. Деструкции постојат секаде, секогаш и секаде ќе постојат, но насилството на кое сме сведоци... тоа излегува од душата на човекот, од природата на човекот. Човекот е природно насилан - вели поетот.

Адонис и самиот многу се селел. Во 1960 година заминува на студии во Париз, Франција, а во 1970 година се враќа во Либан, каде што работи како професор по арапска книжевност. Во 1980 година во Либан почна граѓанската војна и сите оние што имаа поинаков поглед на исламот од страна на своите сонародници биле присилени да ја напуштат татковината. Меѓу нив е и Адонис...

Вие сте поет кој секогаш е во егзил?

Да, секогаш. Голем број од поетите денес се во егзил и постојано трагаат по можност да го реализираат она

што не успеале... И љубовта е еден вид егзил доколку не можете да ја реализирате таму каде што сакате или не ви е возвратена.

Колку треба еден поет да патува и дали поетот се бори против насилството?

Патувањата константно го менуваат човекот. Кога постојано патувате, ќе видите поразлична средина и добивате поразлична слика за земјата затоа што патувањето е еден вид поезија. Светот треба да се менува и да станува похуман и поедноставен. Поетот се бори против насилство со ненасилство и со мирот што го проповеда преку својата поезија - вели Адонис.

Можно ли е решение, можно ли е да се најде излез од оваа криза?

Да се вратиме наназад... кога Франција ги колонизираше Сирија, Либан и кога англисаксонската култура ја колонизираше арапската култура, истото се однесува и за Африка и за останатите колонии, можеше да се види дека овие земји го правеа тоа за својот народ, за да го заштитат сопствениот народ во своите држави. Во денешно време нема многу етика. Ако ја погледнеме економ-

ската ситуација, Американците и Европејците подеднакво се виновни за трансформацијата во арапскиот свет.

Што се случи со паролата „Слобода, братство, еднаквост“?

Тоа е различно... Не станува збор за тоа овде.

Дали Европа има капацитет да се соочи со овој свет кој постојано се менува?

Да повториам, интелектуалниот свет што живее таму и во Европа и во Америка, генерално, има улога што ја практикува во политиката, која пак, во моментот е империјалистичка. Тоа е како еден вид омаж на оваа генерација. И во минатото се случувале вакви состојби, на пример со генерацијата на Сартр, на Албер Каму или на Волтер. Сите тие се соочиле со различни промени во општеството... - смета Адонис.

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

попуст
50
денари

важи од 11.9. - 17.9.2015

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

ПОЧНА СНИМАЊЕТО НА „А ФОНД“: НЕВОЗМОЖНАТА МИСИЈА ЈА НАПРАВИВМЕ ВОЗМОЖНА!

Најзначајните сцени од францускиот филм се снимаат во Македонија и ја ставаат на мапата на светската филмска индустрија, вели министерката Елизабета Канческа-Милевска

Пишува | Невена Појовска

Најзначајните сцени од францускиот филм „А фонд“ се снимаат во Македонија. Филмот е семејна акциска комедија, во режија на Николас Бенаму, чии филмови се вистински хит во Франција, но и во Европа. Филмот претставува најголемата странска инвестиција во областа на филмската индустрија.

■ Француската комедија „А фонд“ која се снима во Македонија претставува најголемата странска инвестиција во филмската индустрија. За првпат во Македонија се користи ваква современа опрема и технологија. За Република Македонија снимањето на овој филм значи многу, пред сè, поради ангажманот на наши експерти кои на

овој начин ќе стекнат значајно искуство, а Македонија ќе се најде на мапата на светската филмска индустрија - вели министерката за култура, Елизабета Канческа-Милевска.

Во снимањето на филмот се вклучени повеќе од 100 професионалци од Франција и околу 400 филмски работници, статисти и придружни соработници од Македонија.

■ Од македонската страна учествуваат 180 статисти и 280 возачи. Еден ден имаме потреба од 60 ангажирани возачи, друг ден од 50... итн. Во една сцена во која има бркотница со автомобили, ќе учествуваат дури 150 автомоби-

ли. Секој ден има различни ангажмани, а македонската екипа се зголемува. Засега е дополнета со лица за светло, со двајца сниматели, со сценографија, со костими, со директори на фотографија кои ќе работат како први асистенти на главниот снимател. Ова е огромен проект и мислам дека ако успееме да го завршиме, во Македонија ќе дојдат

уште поголем број проекти и ќе се намали недовербата кај странските филмски продукции, како што тоа се случи со француската продукција и веќе сите се задоволни од работата на македонската екипа, од прв до последен - вели Сашо Павловски, од „Мануфактура продукција“, преку кои се воспостави врската со француските уметници.

Ако се земе предвид дека претходниот филм на режисерот беше голем хит во Франција, можеме да го очекуваме истото и од овој филм. Се работи за акциска фамилијарна комедија, која ја следи приказната на семејство кое тргнува на одмор, но нивниот автомобил се расипува среде автопат. Сценариото за филмот е дело на Фредерик Жардин, Фабрис Роже-Лакан и Николас Бенаму. Според сценаристите, приказната почнува на првиот летен ден од одморот. Во раните утрински часови, семејството тргнува на одмор со цел да го избегне сообраќајниот метеж. Таткото, Том, кого го глуми Жозе Гарсија, е зад воланот. До него е неговата сопруга Јулија, која е бремена во осмиот месец, а ја толкува актерката Каролин Вињо, и зад нив се деветгодишната ќерка и нејзиниот седумгодишен брат. На задното седиште е и таткото на Том, Бен, кого го глуми Андре Дусолие. Бен неочекувано им се придружува, на големо разочарување на Јулија. За да бидат незгодите уште поголеми, Бен прошверцува и една убава млада девојка од бензинска пумпа. Потегот на Бен ќе ја разлутува Јулија и таа бара веднаш да се вратат дома, но тогаш настанува проблемот. Во еден момент, Том го префрла возилото на електронска контрола со брзина од 130 километри на час, но сфаќа дека не го контролира повеќе возилото, секој негов обид да го запре е безуспешен, а патници се на работ на нервен слом. Филмот избобилува со каскадерски сцени, за кои ќе се користат најсовремени методи, прв пат применети во Македонија.

■ Навистина сум среќен што сме овде, бидејќи правиме нешто што досега не е направено. Станува збор за снимање во живо и ова за мене е навистина остварување на еден сон. Сакам да нагласам дека вообичаено ваквите филмови се снимаат во студио, но ова не беше нашата идеја. Ние сакавме да се вратиме повторно на снимање во живо, а не сè да се стави на зелена заднина и потоа да се работи во постпродукција. Таков е примерот со филмовите „Лудиот Макс“ и „Невозможна мисија“. Сè што правиме овде

правиме за првпат, градиме нови системи, некои работи моравме да ги измислиме. Изградивме нов систем со кран на кола, кој може да снима при големи брзини, како и систем кој може да снима возење на мотор во живо при големи брзини, а притоа да се запазат сите мерки на безбедност. Соработката е одлична и сакам да му се заблагодарам на целиот македонски народ и на македонската влада, бидејќи со овој проект ја направивме невозможната мисија-возможна!, рече режисерот Николас Бенаму.

Ќе се снимаат и хеликоптерски сцени, со оглед на тоа што најсложената сцена е спасување на луѓето со хеликоптер. За оваа сцена еден хеликоптер ќе сними, а другиот ќе биде во сцената. Приближно 120 македонски возачи се тренираат од француските каскадери.

■ Сакам да ѝ честитам на македонската филмска екипа, за која сметам дека е многу добра и дека професионално работи. Соработуваме со одличен македонски тим и многу сум среќен што најдовме професионални партнери - вели Марко Шеркуи, продуцент на „А фонд“ од куќата „Шик филмс“.

Планирано е филмот да биде готов следната година во јули. ■

Ако се земе предвид дека претходниот филм на режисерот беше голем хит во Франција, можеме да го очекуваме истото и од овој филм

ЛЕФКАДА, ПАРЧЕ ОД РАЈОТ

СИТЕ НИЈАНСИ НА СИНО

Тоа што островот Лефкада го прави посебен е токму восхитувачката убавина на неговите плажи и море. Уживајќи на која било од плажите на западниот брег имате чувство како природата да украде парче од рајот и го оставила тука. На секоја од нив морето има посебно убави бои, слободно може да се каже дека се застапени сите нијанси на сино. Глетка што е реткост и, едноставно, ги обзема сите ваши сетила

Пишува | Јана Јосифоска

Тиркизно море, рајски плажи од кои застанува здивот, блескав бел песок, зелени шуми... со еден збор божествена убавина. А сета таа убавина сместена на еден остров. Грчкиот бисер на Јонско Море, Лефкада, едноставно ја плени уметничката душа на секој посетител. Иако е популарна дестинација меѓу туристите во светот, овој остров изгледа како недопрена скапоценост, која освојува на прв поглед. Лефкада со право ја нарекуваат место на прекрасни бои, отсликани во прекрасните плажи, сината лагуна, белиот песок (по кој и островот го добил името „лефко“ – бело) како и зелените површини и природа. Легендата вели дека грчката божица на љубовта и убавината Афродита е родена токму на овој остров.

Лефкада е единствениот грчки остров за кој не ви треба траект бидејќи е поврзан со мост со копнениот дел на Грција, што е многу погодно за тие што не сакаат да се возат со траект. До таму може да патувате и по воздушен пат или, пак, со автомобил или автобус. Туристичките агенции нудат различни аранжмани за сместување на островот, во различни места, со или без вклучен автобуски превоз, па вие може да одберете која варијанта по-

веќе ви одговара. Ако не сакате да договарате сместување преку туристички агенции, на Лефкада лесно се наоѓаат апартмани и студија во сопствена режија. За обиколка на островот и за посета на преубавите плажи, дефинитивно, ви треба автомобил или друго превозно средство, така што доколку не патувате со автомобил, препорачливо е да изнајмите некое возило од агенциите за „рентакар“. Цените за изнајмување на автомобил се движат од 25 евра, па нагоре, а туристите често изнајмуваат и мотоцикли.

НАЈПОПУЛАРНИ ДЕСТИНАЦИИ НА ЛЕФКАДА

Културна престолнина на островот е истоимениот град Лефкада или Лефкас (како што го нарекуваат Грците), кој се наоѓа на североисточниот дел од островот, на точката каде што јонскиот остров се поврзува со копнениот дел од Грција. Тој е најмногуброен град со 8.000 жители, додека другите места се како населби, помалубројни, но секое со своја уникатна убавина и шарм.

Освен Лефкас, најпопуларни места за сместување на туристите се Нидри на источната страна на островот и Агиос Никитас на западната. Но, дефинитивно,

но, посебна магија има местото Василики, кое се наоѓа на најдолната точка на островот во јужниот дел. Василики е залив со добро уредена градска плажа и со чисто море, а посебно е популарно кај едриличарите. Зајдисонцето е идеално време за едриличарите, метежот на плажа се намалува, а десетици едрилици, расфрлени на сите страни го украсуваат морето, фаќајќи ги последните зраци на сончева светлина. Секако, има и други местенца што вреди да се посетат, како Никијана, малото рибарско селце Лигија и Сивота, еден од најубавите заливи на Лефкада, омилено место за сопствениците на јахти. Во споредба со Крф, Кефалонија или Парга, летувањето на Лефкада ќе ве чини помалку и во однос на храна и пијалоци и за сместување.

● ● ●
Лефкада е единствениот грчки остров за кој не ви треба траект бидејќи е поврзан со мост со копнениот дел на Грција

РАЈСКИ ПЛАЖИ ОД КОИ ЗАСТАНУВА ЗДИВОТ

Тоа што островот Лефкада го прави посебен е токму восхитувачката убавина на неговите плажи и море. Уживајќи на која било од плажите на западниот брег имате чувство како природата да украде парче од рајот и го оставила тука. На секоја од нив морето има посебно убави бои, слободно може да се каже дека се застапени сите нијанси на сино. Глетка што е реткост и, едноставно, ги обзема сите ваши сетила.

Со оглед на фактот дека убавината на плажите, како и впечатокот што го оставаат е субјективна работа, мошне е тешко да се направи избор кои плажи треба да се посетат и доживеат, но сепак на овие четири неспорно ќе уживате и во никој случај не смеете да пропуштите да ги посетите.

АГИОФИЛИ – мала плажа на југот од островот, недалеку од селцето Василики. Интересно е што до неа нема пробиено пат за автомобил, па тие со поголем авантуристички дух може да одат по пат низ шумата, уживајќи во зеленило и во природа, или, пак, да искористат некоја од турите што ве носат и ве враќаат со бротче од Василики до Агиофили во кој било период од денот за цена од шест евра. Веднаш штом ќе ја забележите оваа плажа, тоа е љубов на прв поглед. Кристално сината вода со бел, ситен песок веднаш ве мами да влезете да се капете во просирната вода во која, буквално, ви се гледа целото тело, до ноктите од стапалата. Агиофили од едната страна е обиколена со бели карпи што заедно со чистата морска вода и мирот што владее ви дава чувство дека сте сами на универзумот. Ова

е идеално место за одмор, а опремете се добро бидејќи таа е сосема природна, без лежалки, чадори за сонце, барови или шанкови.

ПОРТО КАЦИКИ – дефинитивно најпознатата плажа на Лефкада и шеста по ред во Европа за најубава плажа за пливање. Карактеристична е по песочната плажа и варовник и тиркизно сината вода, па изгледа како некој да истурил млеко на брегот, па брановите го измешале со просирно сината вода. Пред да тргнете на Порто Кацки понесете си чадор за сонце, а тие што сакаат природна сенка, постојат карпи што можат да овозможат совршена заштита од сонцето.

ЕГРЕМНИ – малку посеверно од Порто Кацки се наоѓа Егремни, плажа од соништата. Има одредена сличност со Кацки, но е многу поголема, и подолга и поширока. Една од карактеристиките на оваа плажа е што до неа се стига преку 350 дрвени скали или, пак, со бротче. Скалите често претставуваат проблем за некои од туристите, но посетата на Егремни вреди за секоја скала, па и повеќе. Сепак, од најгорното место пред скалите има магичен поглед на белиот песок и на млечното сино море, како од бајките. Спуштајќи се по скалите ќе имате можност да уживате во прекрасниот поглед, што е совршено искуство за пристап со плажата, додека желбата да се нурнете во тиркизната вода сè повеќе расте. На Егремни постои кафе и ресторанче, а, исто така, на еден дел од плажата има поставено лежалки и чадори за сонце. На вас останува за какво уживање ќе се решите.

КАТИЗМА – оваа плажа е поурбанизирана за разлика од претходните, но не и помалку убава. Разликата е што на цела плажа најчесто има лежалки и чадори за сонце и потешко е да најдете

место за да постелете крпа, но сосема на крајот од плажата има подиво местенце, каде што одат тие што сакаат да ја избегнат вревата од баровите и од шанковите. Кога и да посакате да јаждете нешто или ако ожеднете, над вас се наоѓаат ресторани или барови за сечиј вкус, со бесплатни тушеви и паркинзи за своите муштерии. Ладејќи се со некој освежителен пијалок, ќе ве релаксира погледот на морето во кое се прелеваат сите нијанси на сина боја.

● ● ●
Во споредба со Крф, Кефалонија или Парга, летувањето на Лефкада ќе ве чини помалку и во однос на храна и пијалоци и за сместување

За крај на вашата посета на овој остров како од бајките, задолжително искористете ја понудата на некои од локалните туристички агенции за крстарење со брод околу шест околни острови, како што е Одисејовата Итака, која изобилува со посебна убавина, срдечност на жителите и море со зелена боја како најскапоцените дијаманти, преубавата Кефалонија со гратчето Фискаардо, единственото место што не било разурнато од катастрофалниот земјотрес во 1953 година, Меганиси и пештерата Папаниколау, како и тура околу Скорпиос, Спарти и Кастри, трите острови на славниот грчки бизнисмен Аристотел Оназис, познат како еден од најбогатите луѓе на 20 век. Тука ќе имате можност да се капете на една мала плажа од Скорпиос, единствено место каде Оназис дозволил пристап за љубопитните туристи, кои барем малку сакаат да го почувствуваат рајот на фамилијата Оназис. ■

КОНТРАСТИ, БОИ, ДОДАТОЦИ, ВЕЧНАТА ЦРНА БОЈА...

Погодиш | Д.М.Б.

Боите што ќе ја одбележат наредната сезона доаѓаат од Милано, Њујорк, Лондон и од Париз, каде што секоја година се претставуваат трендовите. Истото се однесува и за боите што ќе ги задоволат и скромните, но и оние најпребирливите. Креациите и комбинациите се различни. Некои од нив на различен начин ги прикажуваат женската убавина и модата. Палетата на боите е различна, а слични бои се користени и во женската и во машката колекција

МАСЛИНЕСТОЗЕЛЕНА

Оваа боја потсеќа на стилот на војниците и оваа сезона се носи во сите варијанти. Софистицирана е и шик боја во земјени тонови, која може да се комбинира со други нијанси. Оваа година посебно се истакнува Ели Сааб, кој комбинира долги ракави, ракавици, шалови, комбинезони, чизми и торби во оваа боја. Нему му се придружија и Том Форд, Џејсон Ву, Роланд Мурет...

НИЈАНСИ НА СИВА

Иако остава впечаток на студен, мрачен ден, сивата боја може да биде многу префинета и да изгледа многу убаво. Сивата боја во сите нијанси им прилега на поголемиот број жени. Ја има во колекциите на Стела Мекартни, Марко де Винченцо, Мајкл Крос...

БОЈА НА МОРЕ

Еlegantна и префинета. Тоа може да се каже за парчињата облека во оваа боја. Тоа се нијанси на бојата на морето во комбинации со зелено. Оваа боја е популарна кај Ели Сааб, Мајкл Крос, Даниел Силверстејн...

ТЕМНОСИНА

Во темносината боја во нијанси на црна, може да изгледате многу софистицирано и префинето. Оваа боја ја има кај Нина Ричи, Шанел, Марк Џејкобс, Тоори Бурч, Барбара Буи...

ОКЕР

Не се работи за чиста жолта боја, туку за потемна нијанса. Иако остава впечаток на студена боја, всушност привлекува полни добри емоции. Колекциите за есен-зима 2016 се со оваа боја. Најпознати модни креатори и следбеници на оваа боја се Џол Галијано, Кристијан Диор, Викторија Бекам...

ПОРТОКАЛОВА

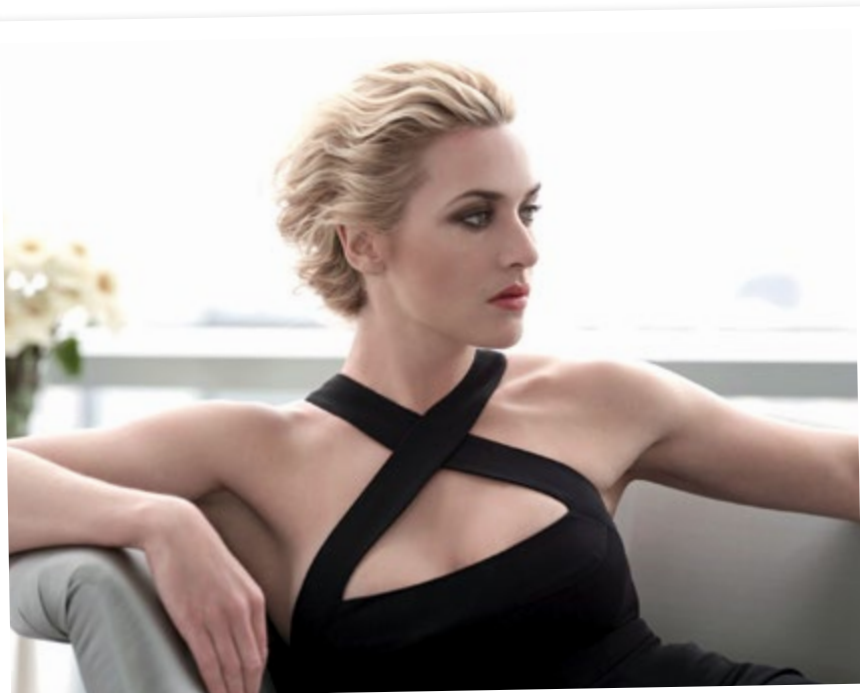
Ова боја нуди оптимизам, лежерност и добро расположение. Разиграна боја за која се решија многу дизајнери: Марк Џејкобс, Луис Витон, Фенди, Викторија Бекам...

МАРСЕЛА

Најпопуларната боја за 2015 година, темната црвенокафеава нијанса, марсела, е исклучително интересна и привлечна за носење. Остава доволно простор за комбинирање со другите бои и за експериментирање. Популарна е кај бројни светски дизајнери: Томи Хилфигер, Тори Бурч, Емилио Пучи...

КЕЈТ ВИНСЛЕТ

Целосно име:
Кејт Елизабет Винслет

Родена:
5 октомври, 1975 година (39 г.)
Рединг, Беркшир, Англија

Професија:
актерка, пејачка

Активна од:
1991 година

Сопруга:
Нед Рокенрол
(во брак од 2012 г.)

Деца: 3

Кејт Винслет е англиска актерка и пејачка. Таа е добитник на „Оскар“, „Еми“, на три награди „Златен глобус“ и на „Греми“ и е најмладата личност што добила шест номинации за „Оскар“, но и ед на од ретките актерки што освоиле три од четирите најголеми награди во американската забавна индустрија. Покрај тоа, таа има освоено и награди од „Скрин акторс гилд“,

„Британската академија за филмска и за телевизиска уметност“, почесна награда „Цезар“ во 2012 година итн.

Винслет ја почна својата актерска кариера во 1991 година, а го имаше своето филмско деби во „Небесни суштества“ (1994). Подоцна доби признанија за својата улога во „Разум и чувства“ (1995), пред да здобие глобален

статус на звезда со епската романса „Титаник“ (1997), кој во тоа време беше најпрофитабилниот филм на сите времиња. Други нејзини филмови се „Ајрис“ (2001), „Вечниот сјај на бес-прекорниот ум“ (2004), „Во потрага по Недојдија“ (2004), „Мали деца“ (2006), „Одмор“ (2006), „Революционерен пат“ (2008), „Читачот“ (2008), првите два филма на „Различна“ и др. ■

Цитати:

- „Се радувам кога одам на излет со моите деца или со мојот сопруг; кога одам на големи семејни собири; и кога имам време да отидам до продавница.“
- „Вистински луксуз е времето поминато во читање книги на моите деца пред легнување. Секогаш има време за тоа. Јас сум, навистина, благословена.“
- „Пластичната хирургија и имплантите на градите се во ред за луѓето што го сакаат тоа, ако тоа ги прави да се чувствуваат подобро. Но, тоа го прави тие луѓе, особено актерите, како измислени фигури за во светот на фантазијата. Во глумата, потребно е да се биде вистински искрен.“

Преглед | Ана Цвешаноска

FUTURE NOW

Спектакуларен ДИГИТАЛЕН БИЛБОРД

ПРВ ИНТЕРАКТИВЕН OUTDOOR МЕДИУМ ВО МАКЕДОНИЈА

на Плоштад Македонија, Скопје

MEDIA CITY
ADVERTISING

00389 2 3100010
office@mediacity.mk
www.mediacity.mk

Кликни

For Më shumë

За љубовно да се разбереме . . .

Република online

republika.mk

ОСВЕЖЕТЕ ЈА БЕЛАТА ДНЕВНА СОБА

1. ПРИМЕНЕТЕ ЈА ЦРНАТА СОБА

Комбинацијата на црно и на бело е често рецепт за минимализам, но оваа комбинација во просториите во кои доминира белата боја се користи повеќе за соединување на собите отколку за создавање контраст. Црниот камин остава впечаток, додека креденецот ја заокружува целата слика.

2. ГЛАМУРОЗНИ АКЦЕНТИ ВО БЕЛИОТ ЕНТЕРИЕР

Отклучен со бела боја на сите страни, со прозорци преку целиот сид без рамка, со бели завеси и со сјаен бел под од широки штици, со додадени модерни бели софи, просторот може да изгледа многу чисто. Неутрален тепих и столчиња од месинг се гламурозни детали, отоман со реси исто така, а билките во саксии даваат природен ефект во ентериерот.

3. РУСТИКАЛЕН ШИК

Неутралните бои и природните текстури што отсликуваат земјени тонови се опишуваат како рустикален шик. Комбинирајќи старомоден винтаж мебел со модерен мебел, вклучително и рогови и дрвена масичка, аборицинска уметност и дрвени столови, просторијата е истовремено и чисто бела и пријатно топла. Може да искористите нешто од стариот мебел, како на пример, ламба или обични фотелји на кои ќе префрлите животинска кожа. ■

КАКО ДА ГИ ОТСТРАНУВАТЕ ВЛАКНАТА НА МИЛЕНИЦИТЕ?

Влакната на домашните миленици често можат да се најдат на тепихот, мебелот или на облеката, што може да предизвика нервоза. Меѓутоа, ова не е причина вашите фрустрации да ги пренесете на миленикот или често да го прекорувате. Тоа, впрочем, е сосема природна работа, односно составен дел од животот со животните.

Еве неколку совети за тоа како да ги отстраните влакната од домашните миленици, без многу мака. Кога ќе сфатите колку е тоа лесно, ќе престанете да се лутите на нив.

- Навлажнете ја дланката и со неа поминете преку вашиот мебел. Влакната се

лепат за мократа дланка и едноставно ќе се отстранат од мебелот.

- Земете кујнски сунѓер и малку навлажнете го. Пожелно е тепихот кој сакате да го исчистите, прво темелно да го исмукате. Со грубата страна на сунѓерот премине-

те преку тепихот. Влакната собирајте ги со кружни движења, за да формираат топчиња од влакна кои лесно може да ги соберете со рака.

- Набавете што поширок селотејп и со него залепете ја површината од која сакате да ги отстраните влакната. Можеби е едноставно лепакот да го замотате околу раката, но така што лепливиот дел да биде од надворешната страна. Со раката преминете преку, на пример, капутот, и ќе бидете

изненадени колку лесно се чистат влакната.

- На упорните влакна спротивставете им се со гумена четка. Наводенете ја за да се залепат влакната на гумата. На ваков начин ќе допрете и до најтврдоглавите влакна.
- Размислете за заштитни мерки. Чувајте ја облеката во просторија во која влезот им е забранет на милениците. Почесто перете ја постелнината и прекривките со кои животните доаѓаат во контакт.

Но сепак, она што е најважно е да се помирите со фактот дека со набавката на миленик сте се согласиле на сите услови кои подразбираат чување на милениче во домот. Најдобра препорака е да го промените прагот на толеранција, кога станува збор за беспрекорно чист стан. ■

ШТО МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ ВО СЕПТЕМВРИ ЗА ЦВЕЌИЊАТА?

Есен е време кога се почнуваат нови работи во градината и се подготвуваат цвеќињата, и градинарските и собните, за постудени денови.

Септември е месец кој е идеален за садење и за пресадување на зимзелените растенија и на цвеќињата кои цветаат во текот на пролетта и на летото. Иако садењето може да се направи и во пролет, во есен земјата е потопла и тоа е многу подобро за садење на растенијата.

Во септември може да посадите божур, бидејќи тоа е најдобар месец за негово размножување. Најповолно време за садење е од средина на септември до октомври. На дното на дупката каде што ќе го садите божурот, ставете дренажен слој дебел 20 сантиметри, потоа слој од квалитетна хумусна земја и ѓубриво, па уште еден слој квалитетна земја. Внимавајте коренот да не дојде во допир со ѓубривото.

Септември е одлично време за дотерување на тревниците. Старите тревници искосете ги на два-три сантиметри должина. Посејте трева на оголените места, а потоа нагубрете го со ѓубре кое во себе содржи поголем процент на фосфор. Кон крајот на септември на тревникот нанесете компост во тенок слој.

Во септември скастрете ги живата ограда и трендафилите, а кон крајот на месецот може да почнете со садење нарциси, зумбули и друго пролетно цвеќе. Така во пролет ќе имате раскошна градина полна мириси и бои. ■

СЕПТЕМВРИ, МЕСЕЦ НА АЈФОН

Септември е месец на „Епл“. Тогаш компанијата ги покажува своите нови паметни телефони и некоја друга дополнителна услуга или производ. За оваа година планот не е поинаков - очекуваме да видиме надградена верзија на минатогодишните уреди и уште многу други иновации

„АЈФОН“

Според тоа што сите го знаеме, ќе видиме два нови модела на „ајфон“ - **6Ес** и **6Ес плус**. Навидум, тие не би требало да се поинакви од минатогодишните, но, за сметка на тоа, ќе имаат ажурирани карактеристики. Новите уреди ќе имаат технологија „форс таџ“, која првпат беше претставена со „епл воч“ претходно оваа година. Тоа ќе му овозможи на уредот да препознава каде по екранот притискате и колку силно, што ќе доведе до нови возбудливи опции.

Очекуваме програмерите да покажат што може да прави слична функционалност - на пример, во игри и апликации, кои активно ја користат интеракцијата на прстите со екранот. Покрај сè друго, според „9ту5 мек“, пак, „форс таџ“ може да биде преименувана во „ајфон 6Ес“. Името за кое се зборува е „ЗД таџ дисплеј“ или „дип прес“.

КАРАКТЕРИСТИКИ

Кога зборуваме за карактеристиките, најмногу врева во последно време се крева околу оперативната меморија на уредите и на камерите. Се разбира, тие ќе бидат со брз А9-процесор. Сите претпоставуваат дека, конечно, „Епл“ ќе додаде уште 1ГБ РАМ кон „ајфон“ и тој ќе почне да работи со 2ГБ РАМ-меморија. За камерата, пак, се зборува дека ќе биде 12МП, што ќе биде сериозна надградба од 8МП во претходните неколку модели. Со неа ќе може да се снимат и 4К-видео. Предната се очекува веќе да биде 5МП и, најверојатно, ќе има блиц. Со популарноста на самофотографирањето во последно време, тоа не е исклучено.

„СИТРОЕН“ ГО ПРЕТСТАВИ РЕДИЗАЈНИРАНИОТ МОДЕЛ ДС4

Ситроеновата нова марка „ДС аутомобилес“ ја претстави освежената и редизајнирана верзија на моделот ДС4, како и нова верзија на овој модел под името „кросбек“

АВТОМОБИЛИЗАМ

АВТОМОБИЛ ЗА УРБАНА И ЗА ВОНГРАДСКА АВАНТУРА

Подготви | Бојан Момировски

На сличен начин како што неодамна беше претставена освежената верзија на ДС5, сега и новиот **ДС4** доби дизајнерски детали што го красат. Новата предна маска е карактеристична по тоа што ќе биде знак на распознавање на моделите ДС, како и новите светилки со **ЛЕД-технологија**. Новитет кај редизајнираниот **ДС4** е и опцијата на двобојна каросерија, како и новата палета на бои, која сега има дури 38. Новитет е и тоа што сега покривот, задниот спојлер, ретровизорите и полумесечините,

по желба, можат да бидат лакирани со црна, сина, виолетова и со портокалова боја.

„Ситроен“ покрај основниот модел **ДС4** го претстави и новиот „**кросбек**“, кој ќе биде наменет за љубителите на урбана и на вонградска авантура. Подвозјето на оваа верзија на автомобил е за 30 милиметри повисока од стандардната верзија и ќе се нуди со црни пластични заштитници на калниците, во комбинација со црн заден спојлер и со црни ретровизори, додека носачите на покривот се изработени во боја на алуминиум.

Двете верзии на новиот **ДС4** ќе бидат опремени со новата напредна технологија и системот за пролизгување, а, секако, ќе бидат вградени и многуте корисни опреми со кои располага групацијата ПСА, како што се стартување на моторот без клуч, камера за возење наназад, систем за контрола на мртвиот агол, како и компатибилноста со мултимедијалниот систем, кој е новитет во внатрешноста и се управува преку седуминчен екран чувствителен на допир, а кој, пак, елиминира дури 12 прекинувачи. Овој систем овозможува приклучување паметни телефони со оперативни системи „ајфон“ или „Ајос“ и нивно користење преку него.

Редизајнираниот **ДС4** ќе дебитира на Саемот за автомобили во Франкфурт во втората половина на септември, а во продажба ќе се најде веќе оваа есен на сите пазари во Европа. ■

Двата нови модела на **ДС4** располагаат со богата палета на добропознатите мотори од ПСА.

Основниот бензински мотор со 130 коњски сили и со 230 њутн-метри вртежен момент, доби дополнителни девет проценти сила и дури 44 проценти вртежен момент во однос на стариот ВТИ 120, кој го заменува. Следен во понудата е ТХП 165, кој произведува 165 коњски сили и вртежен момент од 240 њутн-метри. Силата на овој мотор се пренесува исклучително преку новиот шестостепен автоматски менувач. Палетата на бензински

мотори ја заокружува најсилниот ТХП 210, кој има 210 коњски сили и 285 њутн-метри вртежен момент, но нема да биде достапен кај моделот „кросбек“.

Понудата на дизелски агрегати почнува со „блџ ХДИ 120“, мотор со 120 коњски сили и 300 њутн-метри вртежен момент. За купувачите што сакаат посилен дизел, „Ситроен“ предвиде мотор со 150 коњски сили и 370 њутн-метри вртежен момент и 180 коњски сили со 400 њутн-метри вртежен момент, кој ќе биде достапен само со автоматски менувач.

ГЕЈЗИРОТ ГИ СТОПИ ФАВОРИТИТЕ

Исланд направи вистинска сензација во квалификациите за ЕП во Франција и во тешка група со фаворизирани-те Холандија, Турција и Чешка успеа на две рунди пред крајот да обезбеди историски настап на континенталното натпреварување и тоа како најмала земја во историјата

Пишува | Зоран Појовски

Репрезентацијата на Исланд е најголемото изненадување во квалификацискиот циклус за настап на Европското првенство во фудбал, кое ќе го организира Франција следната година. Гејзирот од северот на Европа еруптираше и ги стопи фаворитите Холандија и Турција и во една од најтешките групи, заедно со Чешка, предвреме обезбеди настап на ЕП. Овој настап е прв во историјата на фудбалот во оваа земја, а во фудбалските книги ќе остане запишано дека земјата со најмал број

жители, точно 329 илјади, ќе игра на Европско првенство во фудбал. „Ова е неверојатно. Пласманот на шампионатот во Франција пристигна како позитивен шок. Работевме исклучително вредно за да стигнеме до историски успех. Ние сме првиот исландски тим кој се пласирал на Европско првенство. Неверојатно. Не ни сонував такво нешто кога почнував да играм фудбал“ – изјави капитенот Арон Гунарсон, 26-годишен фудбалер на Кардиф.

На две кола пред крајот на квалификацискиот циклус, Исланд имаше обезбедено настап на ЕП и тоа меѓу првите селекции кои го сторија тоа заедно со ривалот од А-групата, Чешка и со Англија. Двете победи против Холандија со резултат 2-0 и 1-0 и триумфалниот поход против Турците кои беа победени со резултат 3-0, силно одекнаа во Европа, како и комплетниот настап на Исланѓаните во овие квалификации. Исланд е прв заедно со Чешка со 19 бода, и како тандем од А-групата ќе патуваат за Франција.

Во оваа земја долг период фудбал играше Горазд Михајлов, кој вели дека Исланѓаните не се случајно на врвот од А-групата и дека апсолутно заслужено ќе играат на ЕП. Михајлов беше фудбалер на Хотур, а потоа работеше во оваа земја и како тренер.

„За мене ова не е сензација, бидејќи успехот на Исланд е плод на одлична стратегија и на напорна работа,

комбинирана со значајни инвестиции во стручен фудбалски кадар и во терени и стадиони. Јас бев во Исланд токму на самиот почеток на фудбалската транзиција во оваа земја и искрено се радувам на нивниот успех. Колку се големи и во успехот говори податокот дека не ме заборавија ниту мене, иако сум странец. Во еуфоријата по пласманот на ЕП ми се јавија и ми рекоа: „И ти си наш, имаш вградено свој дел во успехот“, објаснува Михајлов.

Од апсолутен аутсајдер до сензација, патот на Исланд и не беше толку долг, откако пред десетина години одлучија да го завршат листот и со прецизна стратегија да се обидат да направат значаен фудбалски пробив на планетарната мапа. Преклани загубија во баражот за пласман на СП од Хрватска, а во следниот обид не утнаа и за првпат во својата историја ќе играат на ЕП.

„Во 2005 година беше направена анкета во Исланд на кои спортови треба да им се даде приоритет. Фудбалот и ракометот добија предност, па вниманието беше насочено токму кон овие два спорта. Ракометот веќе беше на некој начин национален спорт, а фудбалот како спорт во експанзија, доби поддршка од државата во координација со фудбалската федерација на Исланд и со

Министерството за спорт. Прво се одлучија на масовен зафат со инфраструктурата. Беше донесена одлука секое населено место со повеќе од три илјади жители да добие терен со вештачка трева. Со помош на термалните води што на Исланд ги има во изобилие, успеаја да направат систем за греење за да се користи теренот во текот на целата година. Холанѓани им ја направија студијата за развој на млади таленти, тренерскиот кадар го доби потребното внимание и млади стручњаци од Исланд одеа на калење во Англија. Очекувањата беа дека за десетина години ваквата стратегија ќе даде резултати, и токму тоа и се случи. Исланд сега ги бере плодовите од правилната стратегија за развој на фудбалот во една мала, но кадарна земја“, вели Михајлов.

Најавата за успехите на Исланд дојде претходно со подвигот на селекцијата до 21 година. Младинците на Исланд во квалификациите за настап на ЕП во 2009 година зад себе го оставија актуелниот шампион Германија, а потоа во баражот ја надмудрија Шкотска и се пласираа на завршниот турнир на ЕП во Данска што се одигра во 2011 година. Тоа беше најавата за позначаен продор на Исланѓаните и во сениорска конкуренција.

„Ниту финансиската криза во 2008 година не го сопре проектот. Сигторсон, Сигурдсон, Бјарнасон и дел од останатите сегашните ѕвезди кои се најзаслужни за пласманот на ЕП, во 2009 година играа на шампионатот во Данска во младинската селекција на

ЛАГЕРБЕК: МЕНДЕЛА Е ХЕРОЈ, ЈАС НЕ СУМ

Скромно, но мошне мудро, Ларс Лагербек го предводеше Исланд низ тешкиот квалификациски циклус. По ремијата со Казахстан со резултат 0-0, со кое се обезбеди пласманот на ЕП, Лагербек имаше интересна изјава. Во Исланд го сметаат за херој, но тој скромно одговори:

„Мендела е херој, јас не сум. Ова е бајка, но само на некој начин. Успехот е резултат на огромниот труд и на љубовта на

многу луѓе. Сите се подобровме значително и тоа во многу сегменти и исландскиот народ со право може да се радува на историскиот успех“, изјави Лагербек. Во дел од успешниот исландски мозаик е вградено и делото на сегашниот тренер на Тетекс, Горазд Михајлов.

турнирот на осумтте најдобри селекции. Порано го знаевме само Ејдур Гудјонсен, сега веќе созвездието на Исланд е многу поголемо. Играчите им играат во силните европски лиги, во Англија, Холандија, Шкотска, Италија... Мислам дека имаат капацитет да продолжат со одличните игри и на ЕП во Франција и очекувам и таму да бидат пријатно изненадување“, додава Михајлов.

Компактен состав, здрава атмосфера, мудар проект и стратегија го доведоа Исланд до завршниот турнир во Франција. Дел од проектот беше и Михајлов.

„Јас бев еден од координаторите на еден од регионите. Се поделија на четири региони и така го развиваа фудбалот. Сè беше организирано како по конец. Со стручни анализи се посветуваше внимание и на најситните детали. Потенцијал имаме и ние, но

треба да менуваме некои работи. Јас би им дал шанса на младите на пример од оваа генерација. Велковски, Зајков, браќата Бабунски, и уште неколкумина талентирани момчиња сигурно би добиле шанса. Ние треба пред следниот квалификациски циклус да кажеме доста е и од корен да ги менуваме работите. И така немаме успеси, што се потврди и во овој квалификациски циклус за ЕП. Треба јасно и гласно да се каже дека ќе им се даде шанса на помладите, за да по извесно време очекуваме резултати од нив. Патем, ќе играат само фудбалери што навистина го ценат националниот дрес и сакаат да играат за Македонија. Тоа го направи Исланд и многу поразвиени фудбалски сили од нас. Младите ќе се калат побрзо низ тешки квалификациски циклуси и ќе бидат подготвени по извесно време, со правилна работа, да се борат за успех“, вели Михајлов. ■

ВРЕМЕПЛОВ

■ 11 септември 1944 година

Струмичкиот партизански одред ги ослободил Струмица и околните села.

■ 11 септември 1944 година

Ресен е ослободен од фашистичкиот окупатор.

■ 11 септември 2001 година

Во САД се извршени терористички напади во кои загинаа 3.000 луѓе. Одговорноста за нападите ја презеде организацијата Ал Каеда на Осам бин Ладен.

■ 13 септември 1924 година

Во Софија убиен е Димо Хаџи Димов, еден од најпознатите идеолози и теоретичари на автентичното македонско националноослободително движење.

■ 16 септември 1941 година

Хитлер му наредил на германските вооружени сили за југоисток да го задуши востаничкото движење на Балканот. Според Хитлеровата наредба, со крајна суровост мора да се оневозможат партизаните и за смртта на секој германски војник со смрт да се казнат 50 до 100 заложници.

■ 17 септември 1978 година

Во вилата Кемп Дејвид завршиле разговорите меѓу египетскиот претседател Садат, израелскиот премиер Бегин и американскиот претседател Картер. Притоа, биле потпишани два документа: рамки за мир на Блискиот Исток и рамки за мировен договор меѓу Египет и Израел.

АВТОР: НИКОЛА ПЕТ- КОВСКИ	ДОКТОР ЗА УВО, НОС И ГРЛО	ЧОВЕК СО НИЗОК РАСТ, ЦУЌЕ	ДЕЛО ОД МИРОСЛАВ КРЛЕЖА	АРТИСТОТ КАЛХУН	АТЛЕТИ- ЧАРКАТА ПРИВА- ЛОВА	РЕКА ВО ПОЛСКА	ЕДНАКОВ	СТОЈАН ТАРАПУЗА	АРТИСТОТ ДАЛТОН
СВИРАЧ НА ЕДЕН ГЛИНЕН ИНСТРУ- МЕНТ									
НАСИЛ- НИЦИ									
ОПЕРСКИ ПЕЈАЧ								МЕТАР СКАЛОЦЕН КАМЕН	
МРЕЖНИ- ЦА НА ОКОТО							АНА ОКСА ДОБАР		
ИВАН НАГАЛЕНО				АМПЕР РАБОТНИ- ЦИ ВО ЛЕ- АРНИЦА		ЖЕНСКИ ПЕЈАЧКИ ГЛАС СПИЕЊЕ ЛЕСЕН СОН			
НЕУТРОН		ЈАН ЛУКС ТЕОРИЈА НА ТЕОРИ- ЈАТА, НАД- ТЕОРИЈА		АЛИШТА СИТЕ БРОДОВИ НА ЕДНА ДРЖАВА					
МЕРКА ЗА ЕЛЕК- ТРИЧЕН ОТПОР			МАШ. ИМЕ ИЗУЧУВАЧ НА СТАРЕ- ЊЕТО НА ЛУГЕТО						ФАКУЛТЕТ- СКА САЛА ЗА ПРЕ- ДАВАЊА НАСТАВА
ЛЕГИТИ- МЕН, ЗА- КОНСКИ								АВСТРИЈА УРАНИУМ	
ПОТКОЖЕН ОТОК ОД ЗАТНАТА ЛОЈНА ЖЛЕЗДА						ПАМЕТ, РАЗУМ ЗЕМЈА (ЛАТ.)			
РЕТКОСТ (ЛАТ.)								ФЛУОР ТЕЧНО КОЗМЕ- ТИЧКО СРЕДСТВО	
ЈАПОН- СКИ СКИ СКОКАЧ ДАНКИ				ОСНОВАЧ НА "ФИАТ" ЏОВАНИ БОКСЕРОТ ЛИСТОН					
АМЕРИ- КАНСКИ АРТИСТ ЏЕК					МАЛ КИП НА БОГОТ ЕРОС ВАСИЛ ИЏОСКИ				
ПОД- ГОТВЕН, ЗАВРШЕН						ВИД ПЛАТНО, АМЕРИКАН АРТИСТКАТА БОШКОВА			
ИМЕ НА ПЛАНИНА							ИВО АНДРИК ГРАД ВО ФРАНЦИЈА		
АРТИСТ- КАТА ПАЛМЕР					ЕК, ЕХО "БРОЈ"				
"ОСНОВЕН ЈАВЕН- ОБВИ- НИТЕЛ"				НАСИЛ, ПРЕГРАДА НА РЕКА АНГСТРЕМ					
ПРВИОТ РУСКИ КОСМО- НАУТ ЈУРИЈ									РАДИУС

РЕШЕНИЕ: ОКАРИНИСТ, ТЕРОРИСТИ, ОПЕРИСТ, М. ПЕТНИА, АО, ИЦЕ, А. АЛТ, Н. ЈЛ, ДРЕН, ОМ, ЕФЕМ, НЕГАЛЕН, А. АТЕРОМ, УМ, РАРИТЕТ, Ф. ИТО, АНЬЕЛИ, НЕНС, ЕРОТ, ГОТОВ, АСЕ, ОРОНИН, ИА, ЛИЛИ, ЕКОТ, ОДО, БРАНА, ГАГАРИН, А.

ВИНИЦА ИЛ ИЗМИР

Здраво телефанатици! Братот се врати во цивилизација, да не речам се вратив во 2015 година каква што треба да биде – со интернет насекаде. Знам дека може ве нервира што две недели по ред читате за ова, ама горка е темата. Прифаќам рекламации само од родените пред 1980 година, за другите, замислете се пред да зборувате дека интернетот не е важен, макар и на одмор.

Како и да е, се вратив дома, ама уште одбегнувам да си ја работам работата и да пуштам македонски канали. Слушам силувачите на тој малку останат здрав разум почнале со сезоните. Па, ако досега децата кај бабите и кај дедовците гледаа турски серии, сега чувањето внуци се запишува и со „Големиот брат“ и со таквите слични. Не лажете се себеси, знаете дека и едните и другите ќе го гледаат тоа. Да не речете не ви кажав.

Ама има време, есента е пред нас, ќе си муабетиме и за тоа, затоа што засега единствено нешто што гледав на македонска телевизија се неколку реклами (и, нели, доста беше).

Смешното е што веќе ви кажав дека астронаут или балерина не се работи од соништата, туку да смислуваш имиња за гарнитурите во фабрика за мебел. Епа, очигледно, некој си го живее сонот. Од есенва може да си купувате македонски каучи со имиња од Кападокија.

Ако порано лежевте на Весна, Афродита или Аманда, сега нарачајте си спална Нарин или Дениз. Кога пред дваесетина години се родија близнаците Ранду и Касандра на Баир (битолската Шу-тка) сите се смеевме.

Ни се врати!

Малиот брат

facebook

Го викале сириец дека ги преминал сите граници.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Држав диета една недела. Изгубив неверојатни 7 дена.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Кога ќе ги видам млекава со 1,6% масленост ми иде да ги зеам да ги стаам на пуњач.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Геометрија е округла пица, триаголно парче, четвртгаста кутија.

Бог е како измислен за луѓе.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- “Идиотите треба да се игнорираат.”
- Кој го кажал тоа?
- Преправај се дека не постојат.
- Ама кој го кажал тоа?!
- И живеј си го животот.

• • •

- Докторе, имам песок во жолчка, камења во бубрег, вода во колена и шипка во нога. Што да правам?
- Па извади си градежна дозвола и напрај кука!

• • •

- Беше на одмор?
- Не, оваа година не се уморив.

• • •

- Тато, а каде е на ждребето жената?
- Нее сине, само коњите се женат!

ТАРТ СО ЛИМОН

СОСТОЈКИ:

За тестото ќе ви треба:

- 110 грама путер
- 250 грама брашно
- 2 лажици шеќер
- прстофат сол
- 1 јајце

За кремот ќе ви треба:

- 5 јајца
- 1 жолчка
- 1 лимон
- 200 грама шеќер
- 2 лажици екстракт од ванила
- 1 шолја (240 мл) павлака

Потребно е и:

- леќа, ориз или грав за печење на тестото

ПОДГОТОВКА:

- Сите состојки за тестото мора да бидат ладни. Путерот ќе го измешате со брашното, најдете голем сад и најбитно, работете со раце!
- Додавате прстофат сол и 2 лажици шеќер.
- Откако ќе почне да се соединува, додајте 1 јајце со средна големина и 2 лажици вода (додајте вода само во случај ако тестото е многу суво).
- Замесете го тестото, свиткајте го во пластична фолија и ставете го во фрижидер да се стегне - околу 30 минути во обичен фрижидер, или 15 минути во замрзнувач.
- Расучете го тенко тестото. Покријте го калапот и насекаде добро распоредете го тестото. Ова тесто е лесно за работа, па и да ви се скине негде, можете да го залепите со прсти. Боцнете го со виљушка на неколку места. Потоа покријте го со хартија за печење и наполнете го со зрна леќа.
- Печете го 15 минути во загреана рерна на 200 степени.
- Додека се пече, подгответе го кремот, изматете 5 јајца и 1 жолчка, додајте сок од 1 лимон (сокот од лимон пробајте го, доколку е поблаг ќе ставите сок од 2 лимона). Додајте 200 грама шеќер, малку екстракт од ванила и една шолја крем павлака.
- Кога тестото е готово, тргнете ја хартијата со леќата и наполнете го со крем. Потоа вратете го во рерна на 120 степени, 30 минути.
- Тартот од лимон е предвиден да се сервира ладен, па доколку го оставите да се излади пред сечење, ќе добиете посилен вкус и подобра структура на кремот.

БлокМАКС

Безбеден и ефикасен при различни типови болка!

- ✓ главоболка
- ✓ болка во грбот
- ✓ мускулни болки
- ✓ ревматски болки
- ✓ забоболка

BlokMAX
200 mg филм-обложени таблети

BlokMAX forte
400 mg филм-обложени таблети

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или фармацевт.

RULES ARE TO
BE BROKEN, THE HEART
IS TO OPEN!
FOR THOSE
WHO SEEK
FREEDOM

НОВО!

ДАБ ЛИМЕНКА ОД 0.5Л

WWW.ZLATENDAB.COM.MK